

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας

ΠΜΣ «Επιστήμη της Μετάφρασης»

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

«Μεταφράζοντας καταδικαστικές αποφάσεις τού ΕΔΔΑ κατά
Γεωργίας και Αρμενίας»

Μενέλαος Ακριβός

Αρ. Μητρώου: flti.st2101

Επιβλέπων καθηγητής: Σωτήρης Λίβας

02/03/2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σελ.
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2. ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	5
3. ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑΤΑ	21
4. ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	40
5. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΧΟΛΙΑ	41
6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	54
7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	55

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζονται ορισμένα νομικά κείμενα αντλημένα από τον δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ). Το ΕΔΔΑ, που εδρεύει στο Στρασβούργο, είναι το σημαντικότερο διεθνές Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από την ίδρυσή του το 1959 και είναι υπεύθυνο να ελέγχει την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1950. Στην ουσία, εκδικάζει προσφυγές πολιτών κατά παραβιάσεων που διαπράχθηκαν από κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι τέσσερις υπό εξέταση υποθέσεις της εργασίας αυτής αποτελούν προσφυγές πολιτών κατά των εξής δύο κρατών μελών του Συμβουλίου: τη Γεωργία και την Αρμενία. Και στις τέσσερις υποθέσεις προϋπήρχε καταπάτηση θεμελιωδών, ατομικών και πολιτικών, ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα προαναφερθέντα κράτη μέλη, ενώ οι προσφεύγοντες εξάντλησαν όλα τα εσωτερικά ένδικα μέσα στις χώρες τους.

Στόχος της εργασίας αυτής είναι η σωστή και σύμφωνα με τους κανόνες μετάφραση αποσπασμάτων των εν λόγω υποθέσεων, καθώς και η επιτυχής αντιμετώπιση των πιθανών μεταφραστικών προβλημάτων και συγχύσεων. Ο κύριος σχολιασμός περιστρέφεται γύρω από τα ουσιαστά θέματα των σημείων στίξης, της γραμματικής και του συντακτικού κατά τη μετάφραση. Αυτό συμβαίνει, διότι στην εργασία αυτή εξετάζονται νομικά κείμενα, τα οποία είναι πρωτίστως ειδικά, με αποτέλεσμα να είναι σημαντική η δομή, η αντίστοιχη και ισοδύναμη χρήση της γλώσσας και της ορολογίας. Επιπρόσθετα, στο σχολιασμό εξετάζονται και μεταφράσεις ορισμένων λέξεων ή φράσεων από πραγματολογικής σκοπιάς, δηλαδή σχετικά με τη μεταφορά των πραγματολογικών στοιχείων.

Οι δύο βασικές πηγές γνώσης και ορολογίας που χρησιμοποιούνται είναι η ηλεκτρονική μεταφραστική μηχανή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, eTranslation, καθώς και το Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων που εκδίδεται από την Υπηρεσία εκδόσεων της ίδιας. Παρόλο που το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο είναι σαφώς διαφορετικό από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέσα της τελευταίας αποτελούν μεγάλη βοήθεια για τις μεταφράσεις ευρωπαϊκών κειμένων, όπως αποδεικνύει και το

γεγονός πως πρότερες επίσημες μεταφράσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου τηρούν τους κανόνες του Διοργανικού εγχειριδίου.

Στην εργασία αυτή, την αρχή κάνει το πρωτότυπο με το μετάφρασμά του ακολούθως, έπειτα η κειμενική ανάλυση του μεταφράσματος, όπου αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του κειμένου, καθώς και τα πιθανά προβλήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά τη μετάφραση και την ανάλυσή του. Στη συνέχεια, τη σκυτάλη παίρνουν τα επιμέρους σχόλια, όπου αναλύονται και εξετάζονται τα προαναφερθέντα ειδικά και πραγματολογικά θέματα, ενώ η εργασία κλείνει με τα συμπεράσματα που προκύπτουν ως κατακλείδα.

2. ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

CASE 1: CASE OF A AND B V. GEORGIA

In the case of A and B v. Georgia,

The European Court of Human Rights (Fifth Section), sitting as a Chamber composed of:

Síofra O’Leary, *President*,

Ganna Yudkivska,

Stéphanie Mourou-Vikström,

Lətif Hüseynov,

Lado Chanturia,

Arnfinn Bårdsen,

Mattias Guyomar, *judges*,

and Martina Keller, *Deputy Section Registrar*,

Having regard to:

the application (no. [73975/16](#)) against Georgia lodged with the Court under Article 34 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (“the Convention”) by two Georgian nationals, A (“the first applicant”) and B (“the second applicant”), on 16 September 2016;

the decision to give notice of the application to the Georgian Government (“the Government”);

the decision not to have the applicants’ names disclosed;

the parties’ observations;

Having deliberated in private on 18 January 2022,

Delivers the following judgment, which was adopted on that date:

INTRODUCTION

1. The case mainly concerns complaints under Articles 2 and 14 of the Convention about the respondent State’s failure to protect the applicants’ next of kin from domestic violence and conduct an effective investigation into the matter.

THE FACTS

2. The first and second applicants were born in 1972 and 2013 respectively and live in Georgia. They were represented before the Court by five Georgian lawyers – Ms T. Dekanosidze, Ms T. Abazadze, Ms N. Jomarjidge, Ms A. Arganashvili and Ms A. Abashidze – and four British lawyers – Mr Ph. Leach, Ms K. Levin, Ms J. Evans and Ms J. Gavron.

3. The Government were represented by their Agent, Mr B. Dzamashvili, of the Ministry of Justice.

4. The facts of the case, as submitted by the parties, may be summarised as follows.

I. CIRCUMSTANCES LEADING TO C’S KILLING

5. The first and second applicants are the mother and son of C, who was born on 24 November 1994 and killed by her partner, D, the second applicant's father, on 25 July 2014 (see paragraph 17 below).

6. In 2011 C, who was seventeen years old, was kidnapped for marriage by D, a twenty-two years' old police officer serving in the small city where she lived. As C was under constant threat from D, she began cohabiting with him. The couple never registered their marriage.

7. The couple's cohabitation, which was marked often by disputes fuelled by D's jealousy, lasted from December 2011 until June 2012, when C, exhausted by the physical and psychological harassment from her partner, returned to her parents' house. She was two months pregnant at the time.

8. From December 2011, C and her family became the target of regular verbal and physical abuse from D. He threatened to kill C and her parents, referring to his official status as a police officer and strong connections within the police. The family members were afraid to report the majority of the incidents to the police but still managed to report a number of the most violent ones.

9. On an unspecified date in July 2012 C called the police, complaining that D had threatened to kill her mother, the first applicant. She received no response to her complaint.

10. According to the materials available in the case file, on 31 August 2013 D, following an altercation over child support payments, beat up C in her parents' house. The police were called and three patrol officers, all of whom were D's acquaintances, interviewed C in his presence. As confirmed by several independent eyewitnesses, such as neighbours, D was on good terms with the officers, who were his immediate colleagues, during the interview. One of the officers told C that wife-beating was commonplace and that not much importance need be attached to it. When the officers were interviewing C and she, who was bearing signs of recent physical abuse, started reporting the above-mentioned details of her ill-treatment, D interfered in the process, mocking C's responses and shouting at her, but the officers did not attempt to stop him. Without interviewing the alleged abuser, the police officers drew up a report that did not accurately reflect the extent of the violence of the incident, referring to it as "a minor family altercation related to child support payments". C initially refused to sign the report, but D forced her to do so, making threats to kill her, which were overheard by the police officers. Prior to leaving the house, one of the police officers told C not to contact them in the future without a valid reason or face being fined for wasting police time as they were busy with other, more serious matters. D left C's house with the officers and they drove away in the same car.

11. On the same day, C filed a criminal complaint with a local public prosecutor's office. She complained about D, for physically abusing her, and the three police officers, for failing to carry out their duties with due diligence. In her complaint, she also pointed out that her former partner had been constantly harassing her, resorting to threats to kill and physical violence. He had also threatened to abduct their child. She asked the prosecution authority to take all the measures necessary to put an end to D's violent behaviour. She also added that since her abuser was a police officer, she could not trust that the police would come to her assistance, hence she had addressed her complaint to the public prosecutor's office.

12. Following C's criminal complaint, on 4 September 2013 a public prosecutor interviewed C, D and one of the police officers regarding the incident of 31 August 2013, both of whom denied that C had been ill-treated in any way. D's version of events was that they had simply had an argument over child support payments. On 9 September 2013 D gave a written undertaking for the attention of the prosecution authority that he would never again verbally or physically abuse either C or her family members. The prosecution authority was satisfied with that undertaking and decided not to launch a criminal investigation.

13. On 5 July 2014 C complained to the General Inspectorate of the Ministry of the Interior ("the General Inspectorate"), the division in charge of conducting disciplinary inquiries against police officers, that D had physically assaulted her twice in public, on 3 and 5 July 2014.

14. According to the material available in the case file, numerous independent witnesses confirmed in their written statements that D had been using various attributes of his official position to commit abuse against C between April 2011 and July 2014. Notably, during that period, he had (i) intimidatingly flaunted his service pistol on at least seven occasions, (ii) regularly threatened to bring false charges against C's father and brother if she reported their altercations to the law-enforcement authorities and (iii) often said that he was not afraid of the law-enforcement machinery as he was part of it himself. All this information was made known to both the police and prosecution authority.

15. On 20 July 2014 D was promoted to the rank of senior police lieutenant.

16. On 25 July 2014 a representative of the General Inspectorate summoned C for an interview in relation to the two incidents referred to in her complaint of 5 July 2014 (see paragraph 13 above). During the interview she reiterated that D had been systematically subjecting her to physical and psychological harassment. Whilst she wanted the General Inspectorate to intervene and put an end to her former partner's violent behaviour, she asked it not to be too harsh with him because he was the father of her child.

17. Shortly after C had left the interview, D stalked her in the street. Eyewitnesses saw them having a tense and loud argument in a public park. All of a sudden, D pulled his service pistol out and fired five shots at C's chest and stomach at close range. She died instantly.

II. CRIMINAL PROCEEDINGS AGAINST D

18. On the same day, a criminal case was opened and D was charged with C's murder. When questioned the following day, he told the investigators that his relationship with C had been strained from the very beginning because she had always wanted to move to Tbilisi, the capital, to pursue a modelling career, to which he had strongly objected. He had become particularly jealous after their separation because he had started seeing her date other men. He also stated that what had served as a trigger for his rage, and what had made him use his gun on the day of the shooting, had been something C had said, in an intentionally provocative and vulgar way, namely that her private and sex life did not concern him at all. In his view, C had "humiliated him", and that was why he had used a gun on her.

19. By a judgment of 17 April 2015, the Kutaisi City Court found D guilty of premeditated murder of a family member and sentenced him to eleven years' imprisonment. D pleaded insanity, claiming that he had shot C because of an episodic mental disorder caused by pathological jealousy. That line of defence was however dismantled by the results of a court-ordered forensic examination of D's mental health. The decision became final on 15 February 2016. The conviction did not refer to the possible role of gender-based discrimination in the commission of the crime (see paragraph 29 below).

III. CRIMINAL COMPLAINTS AGAINST THE RELEVANT LAW-ENFORCEMENT AUTHORITIES

20. On 22 January 2015 the first applicant, acting on behalf of herself and the second applicant, filed a complaint with the Chief Public Prosecutor's Office, requesting that a criminal investigation be launched into the failure of the relevant police officers and public prosecutors to protect her daughter's life and give proper consideration to the repeated reports of domestic violence. The first applicant argued that the State agents' negligent conduct might have been influenced by gender-based discrimination.

21. On 19 February 2015 the prosecution authority opened a criminal case into the police officers' alleged failure to properly respond to C's allegations of domestic violence and interviewed the three patrol officers who had attended the incident of 31 August 2013 (see paragraphs 10 and 11 above). According to the officers, they did not think that the incident was of a violent nature. On 27 February 2015 the first applicant was interviewed and told the prosecution authority the entire history of the strained relationship between her daughter and D, including his repeated use of violence. As regards the incident of 31 August 2013, she confirmed the sequence of events as described above (see paragraph 10 above).

22. Between March and August 2015, the public prosecutor's office interviewed five witnesses to the incident of 31 August 2013, who were either relatives of A and C or their neighbours. The majority of them gave evidence indicating that the incident was of a particularly violent nature.

23. On 2 March, 29 April and 23 June 2015 and 21 January 2016 the first applicant repeatedly enquired with the Chief Public Prosecutor's Office about the progress of the investigation, if any, and on 20 March 2015 it replied that a criminal investigation had been launched into the alleged negligence of the police officers. The first applicant received no response to her complaint directed against the public prosecutors (see paragraph 20 above).

24. By letters of 1 and 16 March 2016, a regional public prosecutor's office informed the first applicant that the criminal investigation into the alleged negligence of the police officers was pending, but that no charges had been pressed against anyone and it was not necessary to grant her victim status at that time. She received no response to her complaint directed against the public prosecutors.

25. On 17 March 2016 the first applicant again enquired with the Chief Public Prosecutor's Office whether a criminal investigation into the actions of the public prosecutors had been launched. She received no response.

IV. CIVIL ACTIONS AGAINST THE LAW-ENFORCEMENT AUTHORITIES

26. On 22 January 2015 the first applicant, acting on behalf of herself and the second applicant, sued the Ministry of the Interior and Chief Public Prosecutor's Office under Article 1005 of the Civil Code for failure to protect her daughter's life, claiming compensation in respect of non-pecuniary damage in the amount of 120,000 Georgian laris (GEL – approximately 34,000 euros (EUR)).

27. By a judgment of 24 July 2015, the Tbilisi City Court allowed the claim in part, awarding compensation in respect of non-pecuniary damage in the amount of GEL 20,000 (approximately EUR 7,000). The court found that there was a causal link between the inactivity of the relevant police officers and public prosecutors and C's killing. It emphasised, in that connection, that the public authorities were under an obligation to respond promptly and effectively to allegations of discrimination. That obligation had however been blatantly disregarded in the case in issue, in breach of Articles 3 and 8 of the Convention. The court observed, referring to the incident of 31 August 2013, that the police officers had not interviewed C or the witnesses to the incident, had not issued a restraining order against D and had not taken measures aimed at restricting the use of his service pistol. As regards the role of the public prosecutors, the court noted that they had failed in their obligation to conduct an adequate criminal investigation into the violent incidents in question. The court concluded that the respondent authorities, who ought to be considered liable together with the relevant individual officials, had failed to take measures to put an end to the gender-based discrimination and protect C's life.

28. The judgment of 24 July 2015 became final on 29 June 2017, when the Supreme Court of Georgia finally terminated the proceedings.

RELEVANT LEGAL FRAMEWORK AND PRACTICE

29. On 27 March 2012 an amendment to Article 53 of the Criminal Code of Georgia was adopted whereby discrimination was recognised as a bias motivation and an aggravating circumstance in the commission of a criminal offence. The relevant provision reads as follows:

Article 53 § 3 (1)

"The commission of any offence listed in this Code on the grounds of any type of discrimination, such as, for instance and not exclusively, that linked to race, skin colour, language, sex, sexual orientation and gender identity, age, religion, political and other views, disabilities, citizenship, national, ethnic or social background, origin, economic status or societal position or place of residence shall be an aggravating circumstance."

30. Other relevant domestic law, as well as international material concerning violence against women in Georgia, is comprehensively summarised in paragraphs 25-40 of the Court's judgment in the case of *Tkheldze v. Georgia* (no. [33056/17](#), 8 July 2021).

CASE 2: CASE OF GLOVELI V. GEORGIA

INTRODUCTION

1. The case concerns the applicant's complaint under Article 6 § 1 of the Convention of a violation of her right of access to a court on account of her inability to have recourse to a judicial review of the decision refusing to appoint her to a judicial post.

THE FACTS

2. The applicant was born in 1958 and lives in Tbilisi. She was represented by Ms L. Mukhashavria, a lawyer based in Kvemo Shukhuti.

3. The Government were represented by their Agent, Mr B. Dzamashvili of the Ministry of Justice.

4. The facts of the case, as submitted by the parties, may be summarised as follows.

I. BACKGROUND

5. The applicant is a practising lawyer in Georgia with more than twenty years' experience. Between 1999 and 2005 she also served as a judge in the Tbilisi Court of Appeal. Subsequently, she participated in competitions for vacant judicial positions six times, most recently in October 2017. All of her applications were unsuccessful. The present case concerns the procedure related to her latest attempt to seek appointment (see paragraphs 9-10 below).

II. PROCEEDINGS BEFORE THE CONSTITUTIONAL COURT

6. On 9 February 2016, following one of the judicial competitions, the applicant and two other unsuccessful candidates lodged a constitutional complaint with the Constitutional Court alleging that sections 36(4), 49(1)(a) and 50(4) of the Act of 13 June 1997 on Courts of Ordinary Jurisdiction ("the Courts Act") did not comply with Articles 29 and 42 of the Constitution. They alleged, *inter alia*, that they did not have access to a court to assert their constitutional right to a fair procedure in admission to public service as no court had jurisdiction to examine disputes related to judicial appointments.

7. On 10 March 2017 amendments to the Courts Act entered into force, by which the High Council of Justice ("the HCJ") decisions concerning judicial appointments became amenable to appeal before the Supreme Court (see paragraphs 18-20 below).

8. On 7 April 2017 the Constitutional Court rejected the above-mentioned constitutional complaint, concluding that the newly introduced amendments to the Courts Act, by creating a new judicial remedy, had essentially resolved the issue raised by the complainants (see paragraphs 21-22 below). It noted, in particular, that in the context of that specific dispute, the new legislative amendments had implemented the complainants' constitutional right of access to a court by establishing the Chamber for the Review of Judicial Appointments (საკვალიფიკაციო პალატა) of the Supreme Court ("the Qualifications Chamber"), which had jurisdiction to examine appeals concerning the allegedly arbitrary refusal of judicial appointments.

III. APPLICATION FOR A JUDICIAL VACANCY

9. On 18 October 2017 a new judicial competition was announced by the HCJ. The applicant applied for a vacant position as a judge in a court of appeal. As part of the application, she submitted various documents confirming her professional and academic achievements (see for the relevant procedure paragraph 16 below). Having reviewed the documents submitted by the applicant, on 25 November 2017 the HCJ announced that the applicant had been admitted for the participation in the competition (see paragraph 16 below). After conducting a background check, on 29 December 2017 members of the HCJ interviewed her, and individually conducted assessments using score sheets.

10. On 20 January 2018 the applicant was notified that her application for the vacancy had been rejected (*განაცხადი უარყოფილია*) as she did not meet the minimum competency score. She later obtained copies of the score sheets filled in by each member of the HCJ who had interviewed and assessed her.

IV. PROCEEDINGS BEFORE THE SUPREME COURT

11. On 2 February 2018 the applicant lodged an appeal with the Qualifications Chamber seeking invalidation of the decision of the HCJ on the basis of section 35⁴ (3)(b) of the Courts Act. She alleged that the decision was arbitrary and discriminatory. In support, she submitted as evidence a recording of a televised statement by N.J., a non-judicial member of the HCJ, who had claimed that throughout the competition several HCJ members had had “protégé” candidates and had arbitrarily lowered the assessment scores of the other judicial candidates. The applicant also argued that the very low scores assigned to her by several members of the HCJ were indicative of that bias.

12. On 6 February 2018 the Qualifications Chamber declared the applicant’s appeal inadmissible for lack of jurisdiction. The main reasons given by the Supreme Court in its decision were as follows:

“... the judicial candidate was unable to achieve the minimum pass score in the competency component [of the assessment], as a result of which her candidacy was not put to a vote before the [HCJ]. Accordingly, the precondition provided for by section 35(12) of the [Courts Act] was not met. In view of the foregoing, the body in question has not examined the application for appointment and hence has not issued a decision refusing the applicant’s appointment which qualifies for being challenged before the [Qualifications Chamber] ... [F]or these reasons, the Qualifications Chamber finds the appeal inadmissible ...”

13. The Qualifications Chamber further held, with reference to the Court’s judgments in cases of *Beaumartin v. France* (24 November 1994, § 38, Series A no. 296-B) and *Sigma Radio Television Ltd v. Cyprus* (nos. 32181/04 and 35122/05, §§ 151-57, 21 July 2011), that it did not satisfy the requirement of a court or tribunal with “full jurisdiction” to exercise a judicial review of the facts of the case, and that its decision was in line with its established practice (case no. 153-2-17). The decision stated in its operative part that it was final and not amenable to appeal.

INTRODUCTION

1. The case concerns the death of the applicant's son, allegedly by suicide, during his compulsory military service and raises issues under Articles 2 and 13 of the Convention.

THE FACTS

2. The applicant was born in 1972 and lives in Armavir. She was represented before the Court by Mr M. Shushanyan and Mr R. Revazyan, lawyers practising in Yerevan.

3. The Government were represented by their Agent, Mr Y. Kirakosyan, Representative of the Republic of Armenia on International Legal Matters.

4. The facts of the case, as submitted by the parties, may be summarised as follows.

I. BACKGROUND TO THE CASE

5. The applicant is the mother of V. Muradyan, who died at the age of 18.

6. In November 2009 V. Muradyan was drafted into the Armenian army. He was then assigned to military unit no. 39318 of the Nagorno-Karabakh armed forces ("the military unit", situated in the "Republic of Nagorno-Karabakh" (the "NKR")).

7. On 15 March 2010, at around 12.35 a.m., V. Muradyan's body was found hanging from a metal pole at the back of the officers' room of the military unit's maintenance company.

II. INVESTIGATION INTO THE APPLICANT'S SON'S DEATH

A. Initial investigation

8. On the day of the discovery of V. Muradyan's body investigator A. of the First Garrison Investigation Department of the Investigative Service of the Ministry of Defence of the Republic of Armenia (Stepanakert, Nagorno-Karabakh) decided to institute criminal proceedings concerning V. Muradyan's death. The investigator's decision stated, in particular, as follows:

"... having considered the report concerning private [V. Muradyan's] suicide, I found out that at around 12.35 a.m. on 15 March 2010 ... private [V. Muradyan's] body was found hanging from a metal pole with a rope at the back of the officers' room of the maintenance company of [the military unit].

This fact contains the elements of a crime under Article 110 § 1 of the [Criminal Code of Armenia] ...

I [have] decided to institute criminal proceedings under Article 110 § 1..., take over the criminal case and conduct an investigation ..."

9. Between 1.30 and 2.50 a.m. investigator A. conducted an examination of the scene of the incident. According to the report of that examination, the investigator found a military belt with the number 118733 by the door to the contractual servicemen's office situated in a building next to the officers' room of the military unit's maintenance company. The belt was seized by the

investigator. A couple of metres away the investigator found a military hat and a belt, both with the number 00000276, and a military jacket with the number 105388, all of which were seized. The report then went on to describe the position of V. Muradyan's body, which was said to have been hanging from a metal pole. It was stated, *inter alia*, that V. Muradyan was in military uniform and that there was a chair on the floor, 5 cm away from his left heel. After V. Muradyan's body had been removed and taken on a stretcher to the officers' room of the maintenance company, the remainder of the rope that had been left on the metal pole was also seized.

10. From 2.55 until 3.30 a.m. investigator A. examined V. Muradyan's body. His clothes, including his military jacket, were removed and seized.

11. Later that morning investigator A. conducted an additional examination of the scene of the incident. It appears that a torn and empty cardboard box with the applicant's son's name written on it was found and seized. No other items relevant to the investigation were reported as being found during the examination of the officers' room of the maintenance company and the contractual servicemen's office.

12. On the same date investigator A. ordered a forensic medical examination of V. Muradyan's body to determine, *inter alia*, the cause of his death, the presence of injuries on his body, whether his death had resulted from hanging or the knot had been put in place after his death, and whether it was possible that his death had resulted from suffocation by other means.

13. In the aftermath of the incident, several servicemen from the maintenance company, including privates N.G., H.H., A.K. and junior sergeant K.A., were questioned. According to their version of events, V. Muradyan owed 6,000 Armenian drams (AMD – approximately 11 euros (EUR)) to serviceman N.G., who had lent him the money to pay back junior sergeant M.B., for a mobile telephone bought from the latter. On 14 March 2010 servicemen H.H. and A.K. had requested AMD 2,000 (approximately EUR 4) from N.G. Stating that he did not have the money, N.G. had referred them to V. Muradyan, who, according to N.G., had agreed to give them AMD 2,000 from the amount initially owed to him. As a result of further discussions that day, A.K. and H.H. learnt that V. Muradyan had lied to them when he had said that another serviceman, T.H., had agreed to lend him the required amount. Later that day servicemen A.K. and H.H. had met N.G. to discuss V. Muradyan's debt. Junior sergeant K.A. had also joined in the conversation. N.G. had offered to meet V. Muradyan. At around 9 p.m. they had gone to the contractual servicemen's office, which had been empty at the time. A.K. had then invited V. Muradyan, who had been asked to explain why he had lied about the fact that T.H. had promised to lend him money. V. Muradyan had bowed his head and not answered. Thereafter, V. Muradyan had stated that he needed to go to the first artillery division urgently. As he had been leaving, A.K. had told him to find the required amount before midnight. The conversation involving N.G., A.K., H.H. and K.A. had lasted about ten minutes.

14. In their statements, N.G., K.A., H.H. and A.K. denied inflicting any violence on V. Muradyan during the discussions concerning the latter's debt.

15. It was established that platoon commander A.Ar. had been in charge of the maintenance company on 14 March 2010. At about 10.30 p.m., before giving the "lights out" order, A.Ar. had gone to the armoury, where he had seen all the maintenance company servicemen except V. Muradyan. A.Ar. had

enquired as to his whereabouts, and junior sergeant K.A. had replied, untruthfully, that V. Muradyan had gone to the toilet. A.Ar. had not then verified whether that was indeed the case and had left for his office to continue watching television, while K.A. had marked V. Muradyan as present in the evening register.

16. It was further established that at about midnight, private L.T., seeing that V. Muradyan's bed was empty, had informed the other servicemen. After searching for V. Muradyan for some time, the servicemen had discovered his body hanging from a metal pole.

17. At some point, the applicant was recognised as V. Muradyan's legal heir in the proceedings. When questioned, the applicant stated, in particular, that during a telephone conversation a couple of days before the incident her son had told her that he had witnessed a fuel theft at the military unit. She also stated that she did not believe that her son could have committed suicide and that he had been killed by the servicemen whom he had seen stealing fuel.

18. On 19 April 2010 the forensic medical expert delivered his report (see paragraph 12 above). The relevant parts read as follows:

"... there is a single closed ligature mark on the upper third of the neck ... On the left side on the front surface of the neck there is a 1.2 to 1.3 cm wide dark red snake-like bruise that is horizontal to the ligature mark ...

[V. Muradyan's] death resulted from mechanical suffocation caused by compression of the neck organs by the knot ...

The following injuries have been discovered as a result of the forensic examination of [V. Muradyan's] body: a bruise in the left arm area, an abrasion on the right wrist ... which were inflicted while he was still alive, about 2 to 4 days prior to death ... are not connected with the death ... Apart from the features inherent in the given type of mechanical suffocation, the forensic examination of [V. Muradyan's] body has not revealed other specificities ..."

CASE 4: CASE OF OGANEZOVA V. ARMENIA

INTRODUCTION

1. The application concerns the State's alleged failure to protect the applicant from harassment, homophobic attacks and threats because of her sexual orientation and to conduct an effective investigation into her complaints. The applicant relied on Articles 3, 8, 13 and 14 of the Convention.

THE FACTS

2. The applicant was born in 1980 and lives in Nacka, Sweden. She was represented by Ms H. Petrosyan, a lawyer practising in Yerevan, Mr M. Hovsepyan, Director of PINK Armenia (Public Information and Need of Knowledge), a non-governmental organisation (NGO), Mr P. Leach, Ms J. Gavron, Ms K. Levine and Ms R. Remezaite, lawyers from the European Human Rights Advocacy Centre (EHRAC) based in London, and Ms J. Evans, also from EHRAC.

3. The Government were represented by their Agent, Mr Y. Kirakosyan, Representative of the Republic of Armenia on International Legal Matters.

4. The facts of the case, as submitted by the parties, may be summarised as follows.

I. BACKGROUND TO THE CASE

5. The applicant, who is also known by the name “Tsomak”, is a well-known member of the lesbian, gay, bisexual and transgender (LGBT) community in Armenia. She has been involved in promoting the rights of LGBT persons in Armenia and internationally.

6. The applicant co-owned and managed a bar called the DIY Club (“the club”) in the centre of Yerevan, a place where members of the LGBT community would meet to socialise.

7. In June 2011 the applicant participated in a gay pride march in Istanbul. While in Istanbul, she gave an interview to a local newspaper criticising Armenia’s human rights record.

8. In August 2011 the applicant was contacted by Yerkir Media, a television channel associated with the Armenian Revolutionary Federation Party, and asked to give an interview to discuss her visit to Istanbul.

9. After the interview was broadcast, the applicant became the subject of an online hate campaign, intimidation and threats on the basis of her sexual orientation.

10. Shortly thereafter several persons entered the club to harass and intimidate the people gathered there. Fearing that the club would become a target for homophobic attacks, the applicant and the two other co-owners of the club, A.P. and N.D., arranged a meeting with A.K. and H.K., who were brothers, and two others who had been identified as the perpetrators of the incident. It was agreed during the meeting that there would be no further attacks.

11. On the evening on 7 May 2012, A.P. saw a group of men loitering around the club premises. The group of men, which included A.K. and H.K., harassed and intimidated the club’s staff members. They were all wearing similar jackets with the logo “Black Ravens Armenia” which is associated with a neo-Nazi group operating in Armenia.

II. THE ARSON ATTACK ON THE CLUB AND THE ENSUING INVESTIGATION

12. At around 5 a.m. on 8 May 2012 an arson attack was carried out on the club. The applicant was informed of the attack by a friend who happened to be passing by and saw that the club was on fire and that the fire brigade was at the scene. Upon arrival the applicant discovered that the interior of the club had been badly damaged.

13. Shortly after her arrival, the applicant called the police. A number of forensic experts arrived and informed the applicant that no fingerprints had been found.

14. At 5 p.m. two police officers arrived at the club. They entered the premises, gave a contact telephone number and left immediately without asking any questions.

15. After the police officers left, the employees of a nearby business came to speak with the applicant and suggested watching the footage from their security camera, which showed a person breaking through the door of the club

and throwing an explosive substance inside. A.P. then recognised A.K. on the footage.

16. Subsequently the applicant called the police again to describe what she had seen on the security camera footage. The police later arrived and took the security camera footage away.

17. On 9 May 2012 N.D. arranged a meeting between her, the applicant and A.K. and H.K. They informed the police of the location the meeting was to take place, where the two brothers were eventually apprehended. On the same date they were questioned and confessed to having set the club on fire after making sure that there was no one left inside. In their statement the brothers stated that the reason for the arson attack was the fact that the club was a gathering place for LGBT persons who brought shame on Armenia, and that the applicant was a lesbian who had participated in a gay pride march in Istanbul.

18. Later on the same day, the applicant and N.D. went to the police station to file a report. They were informed that A.K. and H.K. had confessed to the arson attack and the reasons behind it. According to the applicant, the police officers made it clear that they agreed with the actions of the two men. In her observations submitted after the Government had been notified of the application, the applicant claimed that the police officers had “justified the attack, condemning [her] activities ... commenting that as if it wasn’t enough that [she] was a homosexual, [she had also gone] to Turkey and performed music there”. The Government contested this.

19. During his interview on 10 May 2012, A.K. reaffirmed that he and his brother had carried out the arson attack on the club because it was a gathering place for homosexuals and, besides, the applicant had participated in a gay pride march in Turkey. A.K. also identified the third person (G.K.) who had been with them when carrying out the attack.

20. On the same date H.K. was also questioned and made similar statements. He stated that he had helped A.K. break the glass and that G.K. had only watched.

21. On the same date the police ordered a forensic fire examination. The results, including the estimation of the amount of pecuniary damage to be paid to the club, were issued on 21 July 2012.

22. On 11 May 2012 the police instituted criminal proceedings for intentional property damage under Article 185 of the Criminal Code. On the same date A.K. was arrested.

23. On 12 May 2012 A.K. was questioned again and submitted that he had made his previous statements under duress. He had been ill-treated at the police station and forced to make self-incriminatory statements on his and his brother’s behalf. He refused to provide any details concerning the alleged perpetrators or to describe the circumstances of the alleged incident.

24. On 14 May 2012 A.K. was released on bail, sureties having been provided by A.M. and Hr.K., parliamentarians from the Armenian Revolutionary Federation Party.

25. Subsequently A.K. and H.K. refused to make any further statements and denied the charges throughout the investigation.

26. On an unspecified date the applicant joined the criminal proceedings as civil party, requesting that the damage caused to the club be compensated.

27. On 13 May 2012 charges were brought against A.K. and H.K. under Article 185 § 3 of the Criminal Code (intentional property damage resulting in substantial loss).

28. On 11 June 2012 the investigator ordered a forensic technical examination of A.K.'s and H.K.'s mobile telephones. The relevant expert report, which was received on 26 July 2012, indicated that the mobile telephones in question contained a number of swastika symbols, notes such as "White pride", "Armenian pride, *heil* Armenia", "We are fighting" (translation from Armenian written in Latin letters) and so on.

III. EVENTS FOLLOWING THE ARSON ATTACK

29. On 10 May 2012 the applicant was informed that several young people had gathered in front of the club, acting aggressively and writing homophobic graffiti on the walls, much of which was directed specifically at the applicant, making it clear that she would not be allowed to reopen the club and that a further attack would be organised. The applicant called the police, who arrived following a considerable delay and did not undertake any measures to investigate the threats made to her.

30. In the following days, groups of people gathered outside the club seeking to intimidate and harass the applicant and supporters of the club. They also destroyed much of what was left in the club, spilling paint over the fixtures. They also left threatening homophobic comments on the walls, such as "Go to hell Tsomak", "We will kill you Tsomak", and so on.

31. On 11 May 2012 two human rights activists gave an interview to an online publication in which they discussed the arson attack on the club and the attitudes of society in general towards the LGBT community. Following the interview, an online group called "No to homosexuality" was created on Facebook and pictures of the applicant and several LGBT rights activists were posted online. A stream of insulting and threatening messages was posted about those individuals and members of the LGBT community generally.

32. On the same date the applicant gave a television interview in which she discussed the arson attack and the homophobic attitude towards the LGBT community. Following the interview, a significant number of threats and homophobic comments addressed to the applicant personally were posted mainly on Facebook and YouTube. In particular, the posts on Facebook included, among others, comments that the applicant "should die", "should be burnt", "[should be] put in an electric chair". The comments posted on YouTube under a video concerning the arson attack, many of which contained severely abusive language, included, *inter alia*, the following:

"good job, they should have put you [the applicant] inside and then set the [club on] fire"

"... there is no place in our holy land for those like them [LGBT persons]"

"... [the applicant] should be burnt"

"you [LGBT persons] should get out of this city, Armenia is for Armenians not sluts"

33. In an interview given on 15 May 2012 A.M., when asked about the reasons for providing surety for the two men accused of the arson attack on the club, he stated, in particular, the following:

"... in this case, I am sure that these young people behaved in the context of our societal and national ideology, in a right way.

... I consider that her type, I do not want to say a rude word, are destroying Armenian society ...”

34. In the evening of the same date, a group of men entered the club. They broke some of the remaining fixtures and drew swastikas and left threatening homophobic messages on the wall.

35. On 17 May 2012 three men, one adult and two teenagers, in black fascist uniform T-shirts, entered the club and began shouting abuse and threatening the applicant. They smashed some of the furnishings, spat at the applicant and blew cigarette smoke on L.A., an LGBT rights activist. The applicant was terrified and thought that she was going to be physically harmed.

36. On the same date the applicant and L.A. lodged a complaint with the chief of police. They described the incident that had taken place earlier that day, including the age and the clothing worn by the three men in question and the name of one of them. They submitted that the attackers had insulted them and threatened to return, adding that they would blow up the club anyway and that people like them should be annihilated. They requested that the assailants be identified and prosecuted and that their own safety be ensured in view of the fact that the attacks on them had already become regular.

37. In an interview published on the same date in an online newspaper, H.S., a parliamentarian from the then ruling political party, stated the following:

“As a citizen I welcome those young persons [namely, A.K. and H.K.] ... in all countries there are groups of young persons who, by using the available means, fight against harmful manifestations, diversions and morbid manifestations threatening national and societal values. ... Sects and sexual deviants should be fought against by even more rigorous means ... At the same time, I call on people to refrain from extreme actions ...”

38. In a further request to the chief of police dated 18 May 2012, the applicant sought protection from regular attacks and harassment for her and her staff members. She also sought to prevent further damage to the property of the club.

39. On the same date E.S., the Deputy Speaker of the National Assembly, made the following statement:

“As an Armenian citizen and member of a national conservative party, I find the rebellion of two young Armenians against the homosexuals who have created a den of perversion in our country and have the goal of alienating society from its moral values completely right and justified ...”

40. On 21 May 2012 a Diversity march took place in Yerevan which was attacked by a group protesting against it. According to the applicant, she was informed that a group of protesters had threatened to damage the club. Later that evening the applicant received a telephone call from the owners of a business next to the club informing her that around fifty men had entered the club and that they could hear considerable noise from the premises, mainly of objects being smashed. When the applicant arrived, there was no one left and there was a large poster hanging outside the building with an abusive message. The fixtures and furniture had been broken and the walls vandalised with threatening messages and swastikas.

41. The applicant reported the attack to the police, who arrived some time later. The police officers took a look around the club and left.

42. The applicant and many of her friends were subjected to homophobic abuse and threats online in the days following the Diversity march, to the extent that they were afraid to walk around the city and feared for their safety. The

applicant's sister also received threatening correspondence. A week after the arson attack, the applicant's sister was asked to resign from her job as a waitress in a restaurant since the management did not want anyone to know that she worked there, because of the potential danger of the restaurant being attacked.

43. The applicant submitted to the police material printed out from various web pages which contained the relevant homophobic comments. At some point during the investigation into the arson attack, that material was transmitted by the department dealing with the case to the relevant police department with the request to undertake the necessary measures to identify the authors of certain comments which directly concerned the arson and the applicant.

44. On 25 May 2012 the police put in place protection measures in respect of the applicant and her closest relations. Those measures were implemented for a five-day period.

45. In response to an enquiry by the NGO PINK Armenia, in a letter of 11 June 2012 the police informed them that the applicant had lodged criminal complaints with regard to the incidents of 17 and 21 May 2012. Having regard to the pending investigation (into the arson attack) and the material gathered in respect of the incidents of 15, 17 and 21 May 2012, there was nothing to indicate that the police officers who had arrived at the scene had demonstrated an indifferent attitude. The police had reacted promptly when called in relation to the incidents and a relevant operational unit had been dispatched to the scene. Also, during that period a round-the-clock police patrol had been assigned to the club. Furthermore, considering that there existed a real danger threatening the applicant's life, health and property as well as those of her closest relations, a decision had been taken to put in place protection measures in respect of them in response to the applicant's request.

46. On 23 June 2012 the applicant and her sister left Armenia for Sweden. The applicant applied for asylum on the basis of persecution due to her sexual orientation. According to the applicant, her decision to leave Armenia was motivated by the constant threats that she was receiving online and from the stress and fear brought about by the people who gathered at the club for weeks after the arson attack. She was no longer able to earn a living after what had happened to the club, and was being supported by her sister until the latter lost her job.

IV. THE TRIAL

47. On 31 May 2013 the bill of indictment was finalised and the case was sent to the Kentron and Nork-Marash District Court of Yerevan ("the District Court") for examination. The relevant parts of the indictment read as follows:

"... [A.K.] and [H.K.] are members of a 'Fascist' group operating in [the Republic of Armenia] and are guided by the ideology of that group, that is, among other convictions, to be against homosexuality, therefore for the sake of the 'high' values of that ideology, having learnt that [the club] was a gathering place for homosexuals and that the manager of the club [the applicant] had visited Turkey and participated in an event dedicated to homosexuals, they had visited [the club] numerous times ... had spat on [the club], vomited in front of the door, thereby causing nuisance to the [club's] management and expressing their discontent towards homosexuals ...

... on 7 May 2012 [A.K.], [H.K.] and an unidentified person, having come to a prior agreement to set [the club] on fire ... at around 4 a.m. on 8 May 2012 arrived at [the club]

and ... intentionally set [the club] on fire using fuel that they had brought with them ... they then escaped, having caused property damage in the amount of 3,227,563 Armenian drams [AMD] ...”

48. In the proceedings before the District Court, A.K. and H.K. admitted the charges and requested that the case be examined in an expedited procedure.

49. It appears that at some point during the proceedings before the District Court, the mother of A.K. and H.K. transferred to the court’s deposit account an amount exceeding the estimated property damage to the club.

50. By a judgment of 25 July 2013, the District Court found A.K. and H.K. guilty as charged and sentenced them to two years’ imprisonment. At the same time, the District Court decided to impose a suspended sentence with two years’ probation. The District Court also granted the applicant’s civil claim in the amount of AMD 3,227,563, that is the estimated property damage.

3. ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑΤΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ 1: ΥΠΟΘΕΣΗ Α ΚΑΙ Β ΚΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Στην υπόθεση Α και Β κατά Γεωργίας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πέμπτο τμήμα), συνεδριάζοντας ως τμήμα αποτελούμενο από:

Síofra O’Leary, *πρόεδρος,*

Ganna Yudkivska,

Stéphanie Mourou-Vikström,

Lı́tif Hüseyinov,

Lado Chanturia,

Arnfinn Bårdsen,

Mattias Guyomar, *δικαστές,*

και η Martina Keller, *Αναπληρώτρια Γραμματέας Τμήματος,*

Έχοντας υπόψη:

την προσφυγή (αριθ. 73975/16) κατά της Γεωργίας που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: Σύμβαση) από δύο Γεωργιανούς υπηκόους, τον Α («πρώτο προσφεύγοντα») και τον Β («δεύτερο προσφεύγοντα»), στις 16 Σεπτεμβρίου 2016·

την απόφαση κοινοποίησης της αίτησης στη γεωργιανή κυβέρνηση («η κυβέρνηση»),

την απόφαση να μην γνωστοποιηθούν τα ονόματα των προσφευγόντων·

τις παρατηρήσεις των διαδίκων·

Αφού συνήλθε κατ’ ιδίαν στις 18 Ιανουαρίου 2022,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία εκδόθηκε κατά την ημερομηνία αυτή:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η υπόθεση αφορά κυρίως σε καταγγελίες σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 14 της Σύμβασης σχετικά με την αδυναμία του συνεναγόμενου κράτους να προστατεύσει τους συγγενείς των προσφευγόντων από την ενδοοικογενειακή βία και να διεξαγάγει αποτελεσματική έρευνα για το θέμα.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Η πρώτη και ο δεύτερος προσφεύγοντες γεννήθηκαν το 1972 και το 2013 αντίστοιχα και ζουν στη Γεωργία. Εκπροσωπήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου από πέντε Γεωργιανούς δικηγόρους — την T. Dekanosidze, την T. Abazadze, την N. Jomarjidze, την A. Arganashvili και την A. Abashidze — και τέσσερις Βρετανούς δικηγόρους — τον Ph. Leach, την K. Levin, την J. Evans και τον J. Gavron.
3. Η κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από τον B. Dzamashvili, εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
4. Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως προβάλλονται από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

Ι. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΗΣ Γ

5. Η πρώτη και ο δεύτερος προσφεύγοντες είναι η μητέρα και ο γιος της Γ, η οποία γεννήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1994 και δολοφονήθηκε από τον σύντροφό της, τον Δ, πατέρα του δεύτερου προσφεύγοντα, στις 25 Ιουλίου 2014 (βλ. σημείο 17 κατωτέρω).
6. Το 2011, η Γ, η οποία ήταν δεκαεπτά ετών, απήχθη από τον Δ, έναν 22χρονο αστυνομικό που υπηρετούσε στη μικρή πόλη όπου αυτή ζούσε, ώστε να τον νυμφευθεί. Καθώς η Γ απειλούταν συνεχώς από τον Δ, άρχισε να συγκατοικεί μαζί του. Το ζευγάρι δεν δήλωσε ποτέ το γάμο του επισήμως.
7. Η συγκατοίκηση του ζευγαριού, η οποία χαρακτηρίστηκε συχνά από διαμάχες που τροφοδοτήθηκαν από τη ζήλια του Δ, διήρκεσε από τον Δεκέμβριο του 2011 έως τον Ιούνιο του 2012, όταν η Γ, εξαντλημένη από τη σωματική και ψυχολογική παρενόχληση από τον σύντροφό της, επέστρεψε στο σπίτι των γονιών της. Εκείνη την εποχή ήταν δύο μηνών έγκυος.
8. Από τον Δεκέμβριο του 2011, η Γ και η οικογένειά της έγιναν στόχος συχνής λεκτικής και σωματικής κακοποίησης από τον Δ. Απειλούσε να σκοτώσει την Γ και τους γονείς της, αναφέροντας την επίσημη ιδιότητά του ως αστυνομικού και τους ισχυρούς δεσμούς με την αστυνομία. Τα μέλη της οικογένειας φοβούνταν να καταγγείλουν την πλειονότητα των περιστατικών στην αστυνομία, αλλά κατάφεραν να καταγγείλουν ορισμένα από τα πιο βίαια περιστατικά.
9. Σε μια απροσδιόριστη ημερομηνία τον Ιούλιο του 2012, η Γ κάλεσε την αστυνομία, καταγγέλλοντας ότι ο Δ είχε απειλήσει να σκοτώσει τη μητέρα της, την πρώτη προσφεύγουσα. Δεν έλαβε απάντηση στην καταγγελία της.
10. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της δικογραφίας, στις 31 Αυγούστου 2013, ο Δ, μετά από διαμάχη σχετικά με τις πληρωμές διατροφής του παιδιού, χτύπησε την Γ στο σπίτι των γονέων της. Η αστυνομία κλήθηκε και τρεις αξιωματικοί περιπολίας, οι οποίοι ήταν γνωστοί του Δ, πήραν κατάθεση από την Γ παρουσία του. Όπως επιβεβαιώθηκε από αρκετούς ανεξάρτητους αυτόπτες μάρτυρες, δηλαδή τους γείτονες, ο Δ είχε καλές σχέσεις με τους αστυνομικούς, οι οποίοι ήταν συνάδελφοί

του, κατά τη διάρκεια της κατάθεσης. Ένας από τους αξιωματικούς είπε στη Γ ότι η ενδοοικογενειακή βία ήταν συνηθισμένη και ότι δεν χρειαζόταν να δοθεί μεγάλη σημασία σε αυτό. Όταν οι αστυνομικοί έπαιρναν κατάθεση από την Γ και εκείνη, η οποία είχε ενδείξεις πρόσφατης σωματικής κακοποίησης, άρχισε να αναφέρει τις προαναφερθείσες λεπτομέρειες της κακοποίησής της, ο Δ παρέμβηκε στη διαδικασία, χλευάζοντας τις απαντήσεις της Γ και φωνάζοντας προς αυτήν, αλλά οι αξιωματικοί δεν προσπάθησαν να τον σταματήσουν. Χωρίς να ανακρίνουν τον φερόμενο ως κακοποιό, οι αστυνομικοί συνέταξαν έκθεση που δεν αντικατόπτριζε με ακρίβεια την έκταση της βίας του συμβάντος, αναφέροντας το περιστατικό ως «μικρής έκτασης οικογενειακή διαμάχη που σχετίζεται με τις πληρωμές διατροφής τού παιδιού». Η Γ αρχικά αρνήθηκε να υπογράψει την αναφορά, αλλά ο Δ την ανάγκασε να το πράξει, απειλώντας πως θα τη σκοτώσει, απειλές τις οποίες άκουσαν οι αστυνομικοί. Πριν από την έξοδό του από το σπίτι, ένας από τους αστυνομικούς είπε στη Γ να μην επικοινωνήσει μαζί τους στο μέλλον χωρίς βάσιμο λόγο, ειδάλλως θα της επιβληθεί πρόστιμο για αδικαιολόγητη κλήση της αστυνομίας, καθώς ήταν απασχολημένοι με άλλα, πιο σοβαρά θέματα. Ο Δ έφυγε από το σπίτι της Γ με τους αστυνομικούς επιβαίνοντας στο ίδιο αυτοκίνητο.

11. Την ίδια ημέρα, η Γ υπέβαλε μήνυση στην τοπική εισαγγελία. Παραπονέθηκε για τον Δ, επειδή την κακοποιούσε σωματικά, και για τους τρεις αστυνομικούς, επειδή δεν εκτέλεσαν τα καθήκοντά τους με τη δέουσα επιμέλεια. Στην καταγγελία της επεσήμανε επίσης ότι ο πρώην σύντροφός της την παρενοχλούσε συνεχώς, καταφεύγοντας σε απειλές για φόνο και σωματική βία. Απειλήσε επίσης να απαγάγει το παιδί τους. Ζήτησε από την εισαγγελική αρχή να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να τερματιστεί η βίαιη συμπεριφορά του Δ. Πρόσθεσε, επίσης, πως, δεδομένου ότι ο κακοποιητής της ήταν αστυνομικός, δεν μπορούσε να εμπιστευτεί ότι η αστυνομία θα τη βοηθούσε, ως εκ τούτου είχε απευθύνει την καταγγελία της στην εισαγγελία.

12. Κατόπιν της καταγγελίας της Γ, στις 4 Σεπτεμβρίου 2013 ένας εισαγγελέας ανέκρινε τη Γ, τον Δ και έναν από τους αστυνομικούς σχετικά με το περιστατικό της 31ης Αυγούστου 2013, με αμφοτέρους να αρνούνται ότι η Γ είχε υποστεί κακοποίηση με οποιονδήποτε τρόπο. Η εκδοχή των γεγονότων του Δ ήταν ότι είχαν απλώς μια διαφωνία σχετικά με τις πληρωμές διατροφής τού παιδιού τους. Στις 9 Σεπτεμβρίου 2013, ο Δ ανέλαβε γραπτή δέσμευση υπόψη της εισαγγελικής αρχής ότι δεν θα κακοποιούσε ποτέ ούτε προφορικά ούτε σωματικά ούτε τη Γ ούτε τα μέλη της οικογένειάς της. Η εισαγγελική αρχή ήταν ικανοποιημένη από την εν λόγω δέσμευση και αποφάσισε να μην κινήσει ποινική έρευνα.

13. Στις 5 Ιουλίου 2014, η Γ κατήγγειλε στη Γενική Επιθεώρηση του Υπουργείου Εσωτερικών (στο εξής: Γενική Επιθεώρηση), το τμήμα που είναι επιφορτισμένο με τη διεξαγωγή πειθαρχικών ερευνών κατά αστυνομικών, ότι ο Δ της είχε επιτεθεί σωματικά δύο φορές δημοσίως, στις 3 και 5 Ιουλίου 2014.

14. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της δικογραφίας, πολλοί ανεξάρτητοι μάρτυρες επιβεβαίωσαν με τις γραπτές δηλώσεις τους ότι ο Δ είχε χρησιμοποιήσει διάφορες ιδιότητες της επίσημης θέσης του για να κακοποιήσει την Γ μεταξύ Απριλίου 2011 και Ιουλίου 2014. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, (i) είχε επιδείξει εκφοβιστικά το υπηρεσιακό του πιστόλι τουλάχιστον επτά

φορές, (ii) απειλούσε τακτικά να απαγγείλει ψευδείς κατηγορίες εναντίον του πατέρα και του αδελφού της Γ, αν αυτή ανέφερε τις διαμάχες τους στις αρχές επιβολής του νόμου και (iii) συχνά έλεγε ότι δεν φοβόταν τον μηχανισμό επιβολής του νόμου, καθώς ήταν ο ίδιος κομμάτι του. Όλες αυτές οι πληροφορίες γνωστοποιήθηκαν τόσο στην αστυνομία όσο και στην εισαγγελική αρχή.

15. Στις 20 Ιουλίου 2014 ο Δ προήχθη στον βαθμό του Αστυνόμου Β'.

16. Στις 25 Ιουλίου 2014, εκπρόσωπος της Γενικής Επιθεώρησης κάλεσε την Γ προκειμένου να καταθέσει σχετικά με τα δύο περιστατικά που αφορά η καταγγελία της 5ης Ιουλίου 2014 (βλ. σημείο 13 ανωτέρω). Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης επανέλαβε ότι ο Δ την υπέβαλλε συστηματικά σε σωματική και ψυχολογική παρενόχληση. Παρόλο που η ίδια ήθελε η Γενική Επιθεώρηση να παρέμβει και να θέσει τέλος στη βίαιη συμπεριφορά του πρώην συντρόφου της, ζήτησε να μην είναι πολύ σκληρή μαζί του επειδή ήταν ο πατέρας του παιδιού της.

17. Λίγο μετά το τέλος της κατάθεσης της Γ, ο Δ την κυνήγησε στον δρόμο. Αυτόπτες μάρτυρες τους είδαν να έχουν μια τεταμένη και ηχηρή διαφωνία σε ένα δημόσιο πάρκο. Ξαφνικά, ο Δ έβγαλε το υπηρεσιακό του πιστόλι και έριξε πέντε πυροβολισμούς στο στήθος και το στομάχι της Γ από κοντινή απόσταση. Αυτή πέθανε ακαριαία.

II. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ Δ

18. Την ίδια ημέρα, άνοιξε ποινική υπόθεση και ο Δ κατηγορήθηκε για τη δολοφονία της Γ. Όταν ανακρίθηκε την επόμενη μέρα, είπε στους ερευνητές ότι η σχέση του με τη Γ ήταν τεταμένη από την αρχή επειδή αυτή ήθελε ανέκαθεν να μετακομίσει στην Τιφλίδα, την πρωτεύουσα, για να ακολουθήσει μια καριέρα στο μόντελινγκ, στην οποία επιθυμία αυτός είχε αντιταχθεί έντονα. Είχε γίνει ιδιαίτερα ζηλιάρης μετά το χωρισμό τους επειδή αυτή είχε αρχίσει να βγαίνει με άλλους άνδρες. Δήλωσε επίσης ότι αυτό που είχε πυροδοτήσει την οργή του, και αυτό που τον έκανε να χρησιμοποιήσει το όπλο του την ημέρα του πυροβολισμού, ήταν κάτι που είχε πει η Γ, με σκόπιμα προκλητικό και χυδαίο τρόπο, συγκεκριμένα ότι η ιδιωτική και σεξουαλική της ζωή δεν τον αφορούσε καθόλου. Κατά την άποψή του, η Γ «τον ταπείνωσε», και αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο την είχε πυροβολήσει.

19. Με απόφαση της 17ης Απριλίου 2015, το δικαστήριο της πόλης Κουτάισι έκρινε τον Ν ένοχο για προμελετημένη δολοφονία μέλους της οικογένειας και τον καταδίκασε σε ποινή φυλάκισης έντεκα ετών. Ο Δ επικαλέστηκε παραφροσύνη, ισχυριζόμενος ότι είχε πυροβολήσει τη Γ λόγω μιας σποραδικής ψυχικής διαταραχής που προκλήθηκε από παθολογική ζήλια. Ωστόσο, αυτή η γραμμή άμυνας διαλύθηκε από τα αποτελέσματα μιας διαταγμένης από το δικαστήριο ιατροδικαστικής εξέτασης της ψυχικής υγείας του Δ. Η απόφαση οριστικοποιήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2016. Η καταδίκη δεν έκανε αναφορά στον πιθανό ρόλο των διακρίσεων λόγω φύλου στη διάπραξη του εγκλήματος (βλ. σημείο 29 κατωτέρω).

III. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

20. Στις 22 Ιανουαρίου 2015, η πρώτη προσφεύγουσα, ενεργώντας για λογαριασμό της ίδιας και του δεύτερου προσφεύγοντα, υπέβαλε καταγγελία στην Γενική Εισαγγελία, ζητώντας την έναρξη ποινικής έρευνας σχετικά με την αδυναμία των αρμόδιων αστυνομικών και εισαγγελέων να προστατεύσουν τη ζωή της κόρης της και να εξετάσουν δεόντως τις επανειλημμένες καταγγελίες ενδοοικογενειακής βίας. Η πρώτη προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η αμελής συμπεριφορά των κρατικών υπαλλήλων ενδέχεται να επηρεάστηκε από διακρίσεις λόγω φύλου.

21. Στις 19 Φεβρουαρίου 2015, η εισαγγελική αρχή άνοιξε ποινική υπόθεση για την εικαζόμενη παράλειψη των αστυνομικών να ανταποκριθούν δεόντως στους ισχυρισμούς της Γ για ενδοοικογενειακή βία και ανέκρινε με τους τρεις αξιωματικούς περιπολίας που παρακολούθησαν το περιστατικό της 31ης Αυγούστου 2013 (βλ. σημεία 10 και 11 ανωτέρω). Σύμφωνα με τις καταθέσεις των αστυνομικών, οι ίδιοι δεν πίστευαν ότι το περιστατικό ήταν βίαιο. Στις 27 Φεβρουαρίου 2015, η πρώτη προσφεύγουσα έδωσε κατάθεση και ενημέρωσε την εισαγγελική αρχή για το σύνολο της τεταμένης σχέσης μεταξύ της κόρης της και του Δ, συμπεριλαμβανομένης της επανειλημμένης χρήσης βίας. Όσον αφορά στο περιστατικό της 31ης Αυγούστου 2013, επιβεβαίωσε την ακολουθία των γεγονότων όπως περιγράφεται ανωτέρω (βλ. σημείο 10 ανωτέρω).

22. Μεταξύ Μαρτίου και Αυγούστου 2015, η εισαγγελική αρχή ανέκρινε πέντε μάρτυρες του συμβάντος της 31ης Αυγούστου 2013, οι οποίοι είτε ήταν συγγενείς των Α και Γ είτε γείτονές τους. Οι περισσότεροι από αυτούς έδωσαν στοιχεία που επιβεβαίωναν τη βιαιότητα τού περιστατικού.

23. Στις 2 Μαρτίου, στις 29 Απριλίου και στις 23 Ιουνίου 2015 και στις 21 Ιανουαρίου 2016, η πρώτη προσφεύγουσα ζήτησε επανειλημμένα από την γενική εισαγγελική αρχή να ενημερωθεί σχετικά με την πρόοδο της έρευνας, εάν υπήρχε, και στις 20 Μαρτίου 2015 η τελευταία απάντησε ότι είχε κινηθεί ποινική έρευνα για την εικαζόμενη αμέλεια των αστυνομικών. Η πρώτη προσφεύγουσα δεν έλαβε απάντηση στην καταγγελία της κατά των εισαγγελέων (βλ. σημείο 20 ανωτέρω).

24. Την 1η και την 16η Μαρτίου 2016, το γραφείο της Εισαγγελίας ενημέρωσε την πρώτη προσφεύγουσα ότι είχε ξεκινήσει η ποινική έρευνα για πιθανή αμέλεια των αξιωματικών της Αστυνομίας, αλλά ότι δεν είχαν ακόμη ασκηθεί διώξεις – κατά συνέπεια, δεν ήταν δυνατόν η ίδια να θεωρηθεί «θύμα». Δεν έλαβε απάντηση στην καταγγελία της κατά των εισαγγελέων.

25. Στις 17 Μαρτίου 2016, η πρώτη προσφεύγουσα ρώτησε εκ νέου τη γενική εισαγγελική αρχή αν είχε κινηθεί ποινική έρευνα σχετικά με τις ενέργειες των εισαγγελέων. Δεν έλαβε καμία απάντηση.

IV. ΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

26. Στις 22 Ιανουαρίου 2015, η πρώτη προσφεύγουσα-ενάγουσα, ενεργώντας για λογαριασμό της ίδιας και του δεύτερου προσφεύγοντα, μήνυσε το Υπουργείο Εσωτερικών και την Γενική Εισαγγελία δυνάμει του άρθρου 1005 του Αστικού Κώδικα για μη προστασία της ζωής της κόρης της, ζητώντας αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης ύψους 120.000 γεωργιανών λάρι [GEL — περίπου 34.000 ευρώ (EUR)].

27. Με απόφαση της 24ης Ιουλίου 2015, το δικαστήριο της πόλης της Τιφλίδας δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, επιδικάζοντας αποζημίωση για ηθική βλάβη ύψους 20 000 λάρι [(περίπου 7,000 ευρώ (EUR))]. Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι υπήρχε αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της αδράνειας των αρμόδιων αστυνομικών και εισαγγελέων και της δολοφονίας της Γ. Υπογράμμισε, συναφώς, ότι οι δημόσιες αρχές ήταν υποχρεωμένες να απαντούν άμεσα και αποτελεσματικά στους ισχυρισμούς περί δυσμενούς διακρίσεως. Ωστόσο, η υποχρέωση αυτή αγνοήθηκε κατάφωρα στην υπό κρίση υπόθεση, κατά παράβαση των άρθρων 3 και 8 της Σύμβασης. Το δικαστήριο παρατήρησε, αναφερόμενο στο περιστατικό της 31ης Αυγούστου 2013, ότι οι αστυνομικοί δεν είχαν εξετάσει τη Γ ή τους μάρτυρες του συμβάντος, δεν είχαν εκδώσει περιοριστικά μέτρα κατά του Δ και δεν είχαν λάβει μέτρα με σκοπό τον περιορισμό της χρήσης του υπηρεσιακού όπλου του. Όσον αφορά στον ρόλο των εισαγγελέων, το δικαστήριο επισήμανε ότι δεν είχαν εκπληρώσει την υποχρέωσή τους να διεξαγάγουν επαρκή ποινική έρευνα για τα εν λόγω βίαια περιστατικά. Το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εναγόμενες αρχές, οι οποίες θα έπρεπε να θεωρηθούν υπεύθυνες από κοινού με τους αρμόδιους μεμονωμένους υπαλλήλους, δεν είχαν λάβει μέτρα για να θέσουν τέλος στις διακρίσεις λόγω φύλου και να προστατεύσουν τη ζωή της Γ.

28. Η απόφαση της 24ης Ιουλίου 2015 κατέστη τελεσίδικη στις 29 Ιουνίου 2017, όταν το Ανώτατο Δικαστήριο της Γεωργίας περάτωσε οριστικά τη διαδικασία.

ΣΧΕΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

29. Στις 27 Μαρτίου 2012 εγκρίθηκε τροποποίηση του άρθρου 53 του Ποινικού Κώδικα της Γεωργίας, σύμφωνα με την οποία η διάκριση αναγνωρίστηκε ως κίνητρο μεροληψίας και ως επιβαρυντική περίσταση κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος. Η σχετική διάταξη έχει ως εξής:

Άρθρο 53 παράγραφος 3 σημείο 1

«Η διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που απαριθμείται στον παρόντα κώδικα λόγω κάθε είδους διάκρισης, όπως, για παράδειγμα, και όχι αποκλειστικά, που συνδέεται με τη φυλή, το χρώμα του δέρματος, τη γλώσσα, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, την ηλικία, τη θρησκεία, τις πολιτικές και άλλες απόψεις, τις αναπηρίες, την ιθαγένεια, το εθνικό, εθνοτικό ή κοινωνικό υπόβαθρο, την καταγωγή, την οικονομική κατάσταση ή την κοινωνική θέση ή τον τόπο διαμονής αποτελεί επιβαρυντική περίσταση.»

30. Άλλο σχετικό εθνικό δίκαιο, καθώς και διεθνές υλικό σχετικά με τη βία κατά των γυναικών στη Γεωργία, συνοψίζεται πλήρως στα σημεία 25-40 της απόφασης του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Tkheldize κατά Γεωργίας* (αριθ. 33056/17, 8 Ιουλίου 2021).

ΥΠΟΘΕΣΗ 2: ΥΠΟΘΕΣΗ GLOVELI ΚΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η υπόθεση αφορά στην καταγγελία της προσφεύγουσας σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της Σύμβασης για παραβίαση του δικαιώματος προσφυγής σε

δικαστήριο λόγω της αδυναμίας της να ασκήσει δικαστικό έλεγχο της απόφασης που αρνείται να την διορίσει σε δικαστική θέση.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1958 και ζει στην Τιφλίδα. Εκπροσωπήθηκε από την L. Mukhashavria, δικηγόρο με έδρα το Kvemo Shukhuti.

3. Η κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από τον εκπρόσωπο της B. Dzamashvili του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

4. Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, όπως προβάλλονται από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

I. ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

5. Η προσφεύγουσα είναι δικηγόρος στη Γεωργία με περισσότερα από είκοσι χρόνια εμπειρίας. Από το 1999 έως το 2005 διετέλεσε επίσης δικαστής στο Εφετείο της Τιφλίδας. Στη συνέχεια, συμμετείχε σε διαγωνισμούς για κενές δικαστικές θέσεις έξι φορές, με πιο πρόσφατο τον Οκτώβριο του 2017. Όλες οι αιτήσεις της ήταν ανεπιτυχείς. Η υπό κρίση υπόθεση αφορά στη διαδικασία σχετικά με την τελευταία απόπειρα διορισμού της (βλ. σημεία 9-10 κατωτέρω).

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

6. Στις 9 Φεβρουαρίου 2016, ύστερα από έναν από τους δικαστικούς διαγωνισμούς, η προσφεύγουσα και δύο άλλοι αποτυχόντες υποψήφιοι υπέβαλαν συνταγματική ένσταση ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, υποστηρίζοντας ότι τα άρθρα 36 παράγραφος 4, 49 παράγραφος 1 στοιχείο α και 50 παράγραφος 4 του νόμου της 13ης Ιουνίου 1997 περί δικαστηρίων (στο εξής: νόμος περί δικαστηρίων) δεν συμμορφώνονταν με τα άρθρα 29 και 42 του Συντάγματος. Ισχυρίστηκαν, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχαν πρόσβαση σε δικαστήριο για να διεκδικήσουν το συνταγματικό τους δικαίωμα σε δίκαιη διαδικασία κατά την εισαγωγή στη δημόσια διοίκηση, δεδομένου ότι κανένα δικαστήριο δεν ήταν αρμόδιο να εξετάσει διαφωνίες σχετικές με διορισμούς δικαστών.

7. Στις 10 Μαρτίου 2017 τέθηκαν σε ισχύ τροποποιήσεις του νόμου περί δικαστηρίων, με τις οποίες το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαιοσύνης (στο εξής: ΑΣΔ) αποφάσισε να ασκήσει έφεση ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου (βλ. σημεία 18-20 κατωτέρω).

8. Στις 7 Απριλίου 2017, το Συνταγματικό Δικαστήριο απέρριψε την προαναφερθείσα συνταγματική καταγγελία, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι οι νέες τροποποιήσεις του νόμου περί δικαστηρίων, με τη δημιουργία μιας νέας δικαστικής προσφυγής, είχαν ουσιαστικά επιλύσει το ζήτημα που έθιξαν οι καταγγέλλοντες (βλ. σημεία 21-22 κατωτέρω). Επισημάνε, μεταξύ άλλων, ότι, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης αυτής διαφωνίας, οι νέες νομοθετικές τροποποιήσεις είχαν θέσει σε εφαρμογή το συνταγματικό δικαίωμα των καταγγελλόντων να προσφύγουν σε δικαστήριο με τη

σύσταση του Τμήματος για τον Έλεγχο των Δικαστικών Διορισμών του Ανώτατου Δικαστηρίου (στο εξής: τμήμα επαγγελματικών προσόντων), το οποίο ήταν αρμόδιο να εξετάζει προσφυγές σχετικά με εικαζόμενη αυθαίρετη άρνηση διορισμού δικαστών.

III. ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΕΝΗΣ ΘΕΣΗΣ

9. Στις 18 Οκτωβρίου 2017 το ΑΣΔ ανακοίνωσε νέο δικαστικό διαγωνισμό. Η αιτούσα υπέβαλε αίτηση για κενή θέση δικαστή σε εφετείο. Στο πλαίσιο της προσφυγής της, προσκόμισε διάφορα έγγραφα που επιβεβαιώνουν τα επαγγελματικά και ακαδημαϊκά της επιτεύγματα (βλ. για τη σχετική διαδικασία, σημείο 16 κατωτέρω). Αφού εξέτασε τα έγγραφα που προσκόμισε η προσφεύγουσα, το ΑΣΔ ανακοίνωσε στις 25 Νοεμβρίου 2017 ότι η προσφεύγουσα είχε γίνει δεκτή για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό (βλ. σημείο 16 κατωτέρω). Μετά τη διενέργεια ελέγχου ιστορικού, στις 29 Δεκεμβρίου 2017 τα μέλη του ΑΣΔ της πήραν συνέντευξη και διενήργησαν ατομικές αξιολογήσεις χρησιμοποιώντας έντυπα βαθμολογίας.

10. Στις 20 Ιανουαρίου 2018, η προσφεύγουσα ενημερώθηκε ότι η αίτησή της για την πλήρωση της κενής θέσης απορρίφθηκε, δεδομένου ότι δεν πληρούσε την ελάχιστη βαθμολογία ικανότητας. Αργότερα έλαβε αντίγραφα των εντύπων βαθμολογίας που συμπληρώθηκαν από κάθε μέλος του ΑΣΔ που της είχε πάρει συνέντευξη και την αξιολόγησε.

IV. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

11. Στις 2 Φεβρουαρίου 2018, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Τμήματος Επαγγελματικών Προσόντων ζητώντας την ακύρωση της απόφασης του ΑΣΔ βάσει του άρθρου 354 παράγραφος 3 στοιχείο b του νόμου περί δικαστηρίων. Ισχυρίστηκε ότι η απόφαση ήταν αυθαίρετη και ότι εισήγε διακρίσεις. Προς στήριξη της προσφυγής της, προσκόμισε ως αποδεικτικό στοιχείο τη μαγνητοσκοπήηση τηλεοπτικής δηλώσεως του N.J., μη δικαστικού μέλους του ΑΣΔ, ο οποίος είχε ισχυριστεί ότι, καθ' όλη τη διάρκεια του διαγωνισμού, πολλά μέλη του ΑΣΔ είχαν «προστατευόμενους» υποψηφίους και είχαν μειώσει αυθαίρετα τις βαθμολογίες των λοιπών δικαστικών υποψηφίων. Η προσφεύγουσα υποστήριξε επίσης ότι οι πολύ χαμηλές βαθμολογίες που της αποδόθηκαν από διάφορα μέλη του ΑΣΔ ήταν ενδεικτικές αυτής της μεροληψίας.

12. Στις 6 Φεβρουαρίου 2018, το Τμήμα Επαγγελματικών Προσόντων κήρυξε απαράδεκτη την αίτηση αναίρεσης της προσφεύγουσας λόγω αναρμοδιότητας. Οι κύριοι λόγοι που παρέθεσε το Ανώτατο Δικαστήριο στην απόφασή του ήταν οι ακόλουθοι:

«[...] η δικαστική υποψήφια δεν μπόρεσε να επιτύχει την ελάχιστη βαθμολογία επιτυχίας στη συνιστώσα ικανοτήτων [της αξιολόγησης], με αποτέλεσμα η υποψηφιότητά της να μην τεθεί σε ψηφοφορία ενώπιον του [ΑΣΔ]. Κατά συνέπεια, δεν πληρούται η προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 35 παράγραφος 12 του [νόμου περί δικαστηρίων]. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το εν λόγω όργανο δεν εξέτασε την αίτηση διορισμού και, ως εκ τούτου, δεν εξέδωσε απόφαση περί απόρριψης του διορισμού της προσφεύγουσας, η οποία μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του [Τμήματος Επαγγελματικών Προσόντων] [...] Για τους λόγους αυτούς, το τμήμα επαγγελματικών προσόντων κρίνει την αίτηση αναίρεσης απαράδεκτη [...]»

13. Το Τμήμα Επαγγελματικών Προσόντων έκρινε περαιτέρω, παραπέμποντας στις αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις *Beaumartin κατά Γαλλίας* (24 Νοεμβρίου 1994, § 38, σειρά Α αριθ. 296-B) και *Sigma Radio Television Ltd κατά Κύπρου* (αριθ. 32181/04 και 35122/05, §§ 151-57, 21 Ιουλίου 2011), ότι δεν πληρούσε την απαίτηση δικαστηρίου με «πλήρη δικαιοδοσία» για την άσκηση δικαστικού ελέγχου των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και ότι η απόφασή του ήταν σύμφωνη με την πάγια πρακτική του (υπόθεση αριθ. 2-17). Η απόφαση ανέφερε στο διατακτικό της ότι ήταν τελεσίδικη και δεν επιδεχόταν έφεση.

ΥΠΟΘΕΣΗ 3: ΥΠΟΘΕΣΗ NANA MURADYAN ΚΑΤΑ ARMENIAS

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η υπόθεση αφορά στον θάνατο του γιου της προσφεύγουσας, ο οποίος φέρεται να αυτοκτόνησε, κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας του και εγείρει ζητήματα σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 13 της Σύμβασης.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1972 και ζει στο Αρμαβίρ. Εκπροσωπήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου από τους M. Shushanyan και R. Revazyan, δικηγόρους με έδρα το Έρεβαν.
3. Η κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από τον αντιπρόσωπό της, Y. Kirakosyan, εκπρόσωπο της Δημοκρατίας της Αρμενίας σε διεθνή νομικά θέματα.
4. Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως προβάλλονται από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Η προσφεύγουσα είναι η μητέρα του V. Muradyan, ο οποίος απεβίωσε σε ηλικία 18 ετών.
6. Τον Νοέμβριο του 2009 ο V. Muradyan κατατάχθηκε στον αρμενικό στρατό. Στη συνέχεια τοποθετήθηκε στη στρατιωτική μονάδα αριθ. 39318 των ενόπλων δυνάμεων του Ναγκόρνο-Καραμπάχ [στο εξής: η στρατιωτική μονάδα, που βρίσκεται στη «Δημοκρατία του Ναγκόρνο-Καραμπάχ» («NKR»)].
7. Στις 15 Μαρτίου 2010, γύρω στις 12.35 π.μ., το πτώμα του V. Muradyan βρέθηκε κρεμασμένο από μεταλλικό στύλο στο πίσω μέρος του δωματίου των αξιωματικών τού τομέα συντήρησης της στρατιωτικής μονάδας.

II. ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΓΙΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ

A. Αρχική έρευνα

8. Την ημέρα της ανεύρεσης τού πτώματος τού V. Muradyan, ο ανακριτής Α. της Πρώτης Φρουράς του Ανακριτικού Τμήματος τού Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Αρμενίας (Στεπανακέρτ, Ναγκόρνο-Καραμπάχ) αποφάσισε να κινήσει ποινική διαδικασία σχετικά με τον θάνατο του V. Muradyan. Η απόφαση του ανακριτή ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«... έχοντας εξετάσει την έκθεση σχετικά με την αυτοκτονία του [V. Muradyan], ανακάλυψε ότι γύρω στις 12.35 π.μ. στις 15 Μαρτίου 2010 βρέθηκε το πτώμα τού στρατιώτη [V. Muradyan] κρεμασμένο από μεταλλικό στύλο με σχοινί στο πίσω μέρος του δωματίου των αξιωματικών τού τομέα συντήρησης [της στρατιωτικής μονάδας].

Το γεγονός αυτό ενέχει στοιχεία εγκλήματος σύμφωνα με το άρθρο 110 § 1 του [Ποινικού Κώδικα της Αρμενίας]...

[Αποφάσισα] να κινήσω ποινική διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 110 § 1..., να αναλάβω την ποινική υπόθεση και να διεξαγάγω έρευνα...»

9. Μεταξύ 1.30 και 2.50 π.μ. ο ανακριτής Α. εξέτασε τον τόπο του συμβάντος. Σύμφωνα με την έκθεση της εξέτασης αυτής, ο ανακριτής βρήκε μια στρατιωτική ζώνη με τον αριθμό 118733 δίπλα από την πόρτα του γραφείου των συμβασιούχων υπαλλήλων που βρίσκεται σε ένα κτίριο δίπλα στο δωμάτιο των αξιωματικών τού τομέα συντήρησης της στρατιωτικής μονάδας. Η ζώνη κατασχέθηκε από τον ανακριτή. Λίγα μέτρα μακριά ο ανακριτής βρήκε ένα στρατιωτικό καπέλο και μια ζώνη, και τα δύο φέροντας τον αριθμό 00000276, όσο και ένα στρατιωτικό τζάκετ με τον αριθμό 105388, τα οποία κατασχέθηκαν. Η έκθεση συνέχισε περιγράφοντας τη θέση του σώματος του V. Muradyan, το οποίο λέγεται ότι κρεμόταν από ένα μεταλλικό στύλο. Αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ότι ο V. Muradyan φορούσε στρατιωτική στολή και ότι υπήρχε μια καρέκλα στο πάτωμα, 5 εκ. μακριά από την αριστερή του φτέρνα. Αφού το πτώμα του V. Muradyan αφαιρέθηκε και μεταφέρθηκε με φορείο στο δωμάτιο των αξιωματικών του τομέα συντήρησης, κατασχέθηκε και το υπόλοιπο σχοινί που είχε απομείνει στον μεταλλικό στύλο.

10. Από τις 2.55 έως τις 3.30 π.μ. ο ανακριτής Α. εξέτασε το σώμα του V. Muradyan. Τα ρούχα του, συμπεριλαμβανομένου του στρατιωτικού τζάκετ του, αφαιρέθηκαν και κατασχέθηκαν.

11. Αργότερα εκείνο το πρωί ο ανακριτής Α. εξέτασε ακόμη μια φορά τον τόπο του συμβάντος. Φαίνεται ότι βρέθηκε και κατασχέθηκε ένα σκισμένο και άδειο χαρτοκιβώτιο με το όνομα του γιου τής προσφεύγουσας γραμμένο σε αυτό. Κατά την εξέταση της αίθουσας των αξιωματικών του τομέα συντήρησης και του γραφείου συμβασιούχων στρατιωτών δεν αναφέρθηκαν άλλα στοιχεία σχετικά με την έρευνα.

12. Την ίδια ημέρα, ο ανακριτής Α. διέταξε ιατροδικαστική εξέταση του σώματος του V. Muradyan για να προσδιορίσει, μεταξύ άλλων, την αιτία του θανάτου του, την παρουσία τραυματισμών στο σώμα του, αν ο θάνατός του είχε προκύψει από απαγχονισμό ή ο κόμπος είχε δεθεί μετά το θάνατό του και αν ήταν πιθανό ο θάνατός του να είχε προκύψει από ασφυξία με άλλα μέσα.

13. Στον απόηχο του περιστατικού, αρκετοί υπάλληλοι από τον τομέα συντήρησης, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτών N.G., H.H., A.K. και του δεκανέα K.A., ανακρίθηκαν. Σύμφωνα με τη δική τους εκδοχή των γεγονότων, ο V. Muradyan

χρωστούσε 6.000 αρμενικά δράμια [AMD — περίπου 11 ευρώ (EUR)] στον στρατιώτη N.G., ο οποίος του είχε δανείσει τα χρήματα για να αποπληρώσει τον δεκανέα M.B., για ένα κινητό τηλέφωνο που αγόρασε από τον τελευταίο. Στις 14 Μαρτίου 2010 οι στρατιώτες H.H. και A.K. είχαν ζητήσει από τον N.G. 2.000 αρμένικα δράμια (περίπου 4 ευρώ). Αναφέροντας τους πως δεν είχε τα χρήματα, ο N.G. τους είχε παραπέμψει στον V. Muradyan, ο οποίος, σύμφωνα με τον N.G., είχε συμφωνήσει να τους δώσει 2.000 αρμένικα δράμια από το ποσό που όφειλε αρχικά. Ως αποτέλεσμα των συζητήσεων εκείνη την ημέρα, οι A.K. και H.H. έμαθαν ότι ο V. Muradyan τους είχε πει ψέματα όταν ισχυρίστηκε πως ένας άλλος στρατιώτης, ο T.H., είχε συμφωνήσει να του δανείσει το απαιτούμενο ποσό. Αργότερα εκείνη την ημέρα οι στρατιώτες A.K. και H.H. συναντήθηκαν με τον N.G. για να συζητήσουν το χρέος του V. Muradyan. Ο δεκανέας K.A. συμμετείχε επίσης στη συζήτηση. Ο N.G. προσφέρθηκε να συναντήσει τον V. Muradyan. Γύρω στις 21.00 είχαν πάει στο γραφείο των συμβασιούχων υπαλλήλων, το οποίο ήταν άδειο εκείνη την στιγμή. Ο A.K. είχε τότε προσκαλέσει τον V. Muradyan, ο οποίος είχε κληθεί να εξηγήσει γιατί είχε πει ψέματα για το γεγονός ότι ο T.H. είχε υποσχεθεί να του δανείσει χρήματα. Ο V. Muradyan έσκυψε το κεφάλι του και δεν απάντησε. Στη συνέχεια, ο V. Muradyan είχε δηλώσει ότι έπρεπε να πάει στην πρώτη μεραρχία πυροβολικού επειγόντως. Καθώς έφευγε, ο A.K. του είχε πει να βρει το απαιτούμενο ποσό πριν από τα μεσάνυχτα. Η συζήτηση με τους N.G., A.K., H.H. και K.A. διήρκεσε περίπου δέκα λεπτά.

14. Στις δηλώσεις τους, οι N.G., K.A., H.H. και A.K. αρνήθηκαν πως άσκησαν οποιαδήποτε βία στον V. Muradyan κατά τη διάρκεια των συζητήσεων σχετικά με το χρέος του τελευταίου.

15. Διαπιστώθηκε ότι ο διοικητής διμοιρίας A.Aγ ήταν υπεύθυνος για τον τομέα συντήρησης στις 14 Μαρτίου 2010. Περίπου στις 22.30, πριν δώσει την εντολή «να σβήσουν τα φώτα», ο A.Aγ. είχε πάει στο οπλοστάσιο, όπου είχε δει όλους τους στρατιώτες του τομέα συντήρησης εκτός από τον V. Muradyan. Ο A.Aγ. είχε ρωτήσει πού βρίσκεται, και ο δεκανέας K.A. είχε απαντήσει, ψευδώς, ότι ο V. Muradyan είχε πάει στην τουαλέτα. Ο A.Aγ. δεν είχε τότε επαληθεύσει αν αυτό ίσχυε και έφυγε για το γραφείο του για να συνεχίσει να παρακολουθεί τηλεόραση, ενώ ο K.A. είχε μαρκάρει τον V. Muradyan ως παρόντα στη βραδινή αναφορά.

16. Διαπιστώθηκε επίσης ότι περίπου τα μεσάνυχτα, ο στρατιώτης L.T., βλέποντας ότι το κρεβάτι του V. Muradyan ήταν άδειο, είχε ενημερώσει τους άλλους στρατιώτες. Αφού έψαξαν τον V. Muradyan για λίγη ώρα, οι στρατιώτες βρήκαν το πτώμα του να κρέμεται από ένα μεταλλικό στύλο.

17. Αργότερα, η προσφεύγουσα αναγνωρίστηκε ως η νόμιμος κληρονόμος του V. Muradyan στη διαδικασία. Όταν ρωτήθηκε, η προσφεύγουσα ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι, κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής συνομιλίας, λίγες ημέρες πριν από το περιστατικό, ο γιος της είχε πει ότι είχε γίνει μάρτυρας κλοπής καυσίμων στη στρατιωτική μονάδα. Δήλωσε επίσης ότι δεν πίστευε πως ο γιος της θα μπορούσε να είχε αυτοκτονήσει και ότι είχε σκοτωθεί από τους στρατιώτες που είχε δει να κλέβουν καύσιμα.

18. Στις 19 Απριλίου 2010, ο ιατροδικαστής πραγματογνώμονας υπέβαλε την έκθεσή του (βλ. σημείο 12 ανωτέρω). Τα σχετικά μέρη έχουν ως εξής:

«... υπάρχει ένα ενιαίο κλειστό σημάδι απολίνωσης στο πάνω τρίτο του λαιμού... Στην αριστερή πλευρά της εμπρόσθιας επιφάνειας του λαιμού υπάρχει ένας σκουροκόκκινος μώλωπας πλάτους 1,2 έως 1,3 εκατοστών που είναι οριζόντιος στο σημάδι της απολίνωσης...

Ο θάνατος του [V. Muradyan] ήταν αποτέλεσμα μηχανικής ασφυξίας που προκλήθηκε από συμπίεση των οργάνων του λαιμού από τον κόμπο...

Οι ακόλουθοι τραυματισμοί διαπιστώθηκαν ως αποτέλεσμα της ιατροδικαστικής εξέτασης του σώματος του [V. Muradyan]: μια μελανιά στην περιοχή του αριστερού χεριού, μια τριβή στον δεξιό καρπό... που προκλήθηκε ενώ ήταν ακόμα ζωντανός, περίπου 2 με 4 ημέρες πριν το θάνατο... δεν συνδέονται με το θάνατο... Εκτός από τα χαρακτηριστικά που είναι εγγενή στον συγκεκριμένο τύπο μηχανικής ασφυξίας, η ιατροδικαστική εξέταση του σώματος του [V. Muradyan] δεν αποκάλυψε άλλες ιδιαιτερότητες...»

ΥΠΟΘΕΣΗ 4: ΥΠΟΘΕΣΗ OGANEZOVA KATA ARMENIAS

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η προσφυγή αφορά στην εικαζόμενη παράλειψη του κράτους να προστατεύσει την προσφεύγουσα από παρενοχλήσεις, ομοφοβικές επιθέσεις και απειλές λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού της και να διεξαγάγει αποτελεσματική διερεύνηση των καταγγελιών της. Η προσφεύγουσα επικαλέστηκε τα άρθρα 3, 8, 13 και 14 της Σύμβασης.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1980 και ζει στην πόλη Nacka της Σουηδίας. Εκπροσωπήθηκε από την κ. H. Petrosyan, δικηγόρο που ασκεί το επάγγελμα στο Έρεβαν, τον κ. M. Hovsepyan, διευθυντή της ΔΠΑΓ Αρμενίας (Δημόσια Πληροφόρηση και Ανάγκη για Γνώση), μη κυβερνητικής οργάνωσης (ΜΚΟ), τον κ. P. Leach, την κ. J. Gavron, την κ. K. Levin και την κ. R. Remezaitte, δικηγόρους του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΚΠΔΑ) με έδρα το Λονδίνο, και την κ. J. Evans, επίσης από το ΕΚΠΔΑ.

3. Η κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από τον αντιπρόσωπό της, Y. Kirakosyan, εκπρόσωπο της Δημοκρατίας της Αρμενίας σε διεθνή νομικά θέματα.

4. Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως προβάλλονται από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Η προσφεύγουσα, γνωστή και με το όνομα «Tsomak», είναι γνωστό μέλος της κοινότητας των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων και των τρανς

(ΛΟΑΤ) στην Αρμενία. Έχει συμμετάσχει στην προώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ ατόμων στην Αρμενία και διεθνώς.

6. Η προσφεύγουσα ήταν συνιδιοκτήτρια και διηύθυνε ένα μπαρ που ονομαζόταν DIY Club («το κλαμπ») στο κέντρο του Έρεβαν, ένα μέρος συνάντησης-κοινωνικοποίησης των μελών της κοινότητας ΛΟΑΤ.

7. Τον Ιούνιο του 2011 η προσφεύγουσα συμμετείχε σε πορεία ομοφυλοφιλικής υπερηφάνειας στην Κωνσταντινούπολη. Ενώ βρισκόταν στην Κωνσταντινούπολη, έδωσε συνέντευξη σε μια τοπική εφημερίδα επικρίνοντας το ιστορικό αντιμετώπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Αρμενίας.

8. Τον Αύγουστο του 2011 η προσφεύγουσα επικοινωνήσε με το Yerkir Media, τηλεοπτικό κανάλι που συνδέεται με το Κόμμα της Αρμενικής Επαναστατικής Ομοσπονδίας, και ζήτησε να δώσει συνέντευξη για να συζητήσει την επίσκεψή της στην Κωνσταντινούπολη.

9. Μετά τη μετάδοση της συνέντευξης, η προσφεύγουσα έγινε αντικείμενο διαδικτυακής εκστρατείας μίσους, εκφοβισμού και απειλών λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού της.

10. Λίγο αργότερα αρκετά άτομα μπήκαν στο κλαμπ για να παρενοχλήσουν και να εκφοβίσουν τους ανθρώπους που συγκεντρώθηκαν εκεί. Φοβούμενοι ότι το κλαμπ θα γινόταν στόχος ομοφοβικών επιθέσεων, η προσφεύγουσα και οι δύο άλλοι συνιδιοκτήτες του, οι Α.Ρ. και Ν.Δ., κανόνισαν συνάντηση με τους Α.Κ. και Η.Κ., που ήταν αδέρφια, και δύο άλλους που είχαν ταυτοποιηθεί ως οι δράστες του περιστατικού. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συμφωνήθηκε ότι δεν θα υπάρξουν περαιτέρω επιθέσεις.

11. Το βράδυ της 7ης Μαΐου 2012, ο Α.Ρ. είδε μια ομάδα ανδρών να περιφέρονται γύρω από τις εγκαταστάσεις του κλαμπ. Η ομάδα των ανδρών, στην οποία συμμετείχαν οι Α.Κ. και Η.Κ., παρενόχλησε και εκφόβισε τα μέλη του προσωπικού του κλαμπ. Όλοι φορούσαν παρόμοια μπουφάν με το λογότυπο «Black Ravens Armenia» (Μαύρα Κοράκια Αρμενίας), το οποίο συνδέεται με μια νεοναζιστική ομάδα που δραστηριοποιείται στην Αρμενία.

II. Η ΕΜΠΡΗΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΟ ΚΛΑΜΠ ΚΑΙ Η ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΗ ΕΡΕΥΝΑ

12. Γύρω στις 5 π.μ. στις 8 Μαΐου 2012 πραγματοποιήθηκε εμπρηστική επίθεση στο κλαμπ. Η προσφεύγουσα ενημερώθηκε για την επίθεση από έναν φίλο που έτυχε να περνάει και είδε ότι το κλαμπ είχε πάρει φωτιά και ότι η πυροσβεστική βρισκόταν στο σημείο. Κατά την άφιξή της η προσφεύγουσα ανακάλυψε ότι το εσωτερικό του κλαμπ είχε υποστεί σοβαρές ζημιές.

13. Λίγο μετά την άφιξή της, η προσφεύγουσα κάλεσε την αστυνομία. Ένας αριθμός πραγματογνωμόνων έφτασαν και ενημέρωσαν την προσφεύγουσα ότι δεν βρέθηκαν δακτυλικά αποτυπώματα.

14. Στις 5 μ.μ., δύο αστυνομικοί έφτασαν στο κλαμπ. Εισήλθαν στις εγκαταστάσεις, έδωσαν έναν αριθμό τηλεφώνου επικοινωνίας και έφυγαν αμέσως χωρίς να κάνουν ερωτήσεις.

15. Μετά την αποχώρηση των αστυνομικών, οι υπάλληλοι μιας γειτονικής επιχείρησης ήρθαν να μιλήσουν με την προσφεύγουσα και της πρότειναν να παρακολουθήσει το βίντεο από την κάμερα ασφαλείας τους, το οποίο έδειξε ένα άτομο να σπάει την πόρτα του κλαμπ και να ρίχνει μια εκρηκτική ουσία μέσα. Ο Α.Ρ. αναγνώρισε τον Α.Κ. στο βίντεο.
16. Στη συνέχεια, η προσφεύγουσα κάλεσε ξανά την αστυνομία για να περιγράψει τι είχε δει στο βίντεο της κάμερας ασφαλείας. Η αστυνομία έφτασε αργότερα και πήρε το βίντεο από την κάμερα ασφαλείας.
17. Στις 9 Μαΐου 2012 η Ν.Δ. διοργάνωσε συνάντηση μεταξύ της ίδιας, της προσφεύγουσας και του Α.Κ. και του Η.Κ. Ενημέρωσαν την αστυνομία για τον τόπο όπου επρόκειτο να πραγματοποιηθεί η συνάντηση, όπου τελικά συνελήφθησαν οι δύο αδελφοί. Την ίδια ημέρα ανακρίθηκαν και ομολόγησαν ότι έβαλαν φωτιά στο κλαμπ αφού βεβαιώθηκαν ότι δεν βρισκόταν κανείς μέσα. Στη δήλωσή τους, οι αδελφοί δήλωσαν ότι ο λόγος της εμπρηστικής επίθεσης ήταν το γεγονός ότι το κλαμπ ήταν τόπος συγκέντρωσης για άτομα ΛΟΑΤ που ντρόπιαζαν την Αρμενία και ότι η προσφεύγουσα ήταν λεσβία που είχε συμμετάσχει σε πορεία ομοφυλοφιλικής υπερηφάνειας στην Κωνσταντινούπολη.
18. Αργότερα την ίδια ημέρα, η προσφεύγουσα και η Ν.Δ. πήγαν στο αστυνομικό τμήμα για να καταθέσουν. Πληροφορήθηκαν ότι οι Α.Κ. και Η.Κ. ομολόγησαν την εμπρηστική επίθεση και τους λόγους πίσω από αυτήν. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, οι αστυνομικοί ήταν ξεκάθαρο ότι ήταν σύμφωνοι με τις ενέργειες των δύο ανδρών. Στις παρατηρήσεις της που υποβλήθηκαν μετά την κοινοποίηση της προσφυγής της στην κυβέρνηση, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι οι αστυνομικοί «δικαιολόγησαν την επίθεση, καταδικάζοντας τις δραστηριότητές της... σχολιάζοντας ότι σαν να μην ήταν αρκετό ότι [αυτή] ήταν ομοφυλόφιλη, [είχε επίσης πάει] στην Τουρκία και έπαιζε μουσική εκεί». Η κυβέρνηση αμφισβήτησε αυτό το γεγονός.
19. Κατά τη διάρκεια της ανάκρισής του στις 10 Μαΐου 2012, ο Α.Κ. επιβεβαίωσε ότι ο ίδιος και ο αδελφός του είχαν πραγματοποιήσει την εμπρηστική επίθεση κατά του κλαμπ επειδή επρόκειτο για τόπο συγκέντρωσης ομοφυλοφίλων και, επιπλέον, η προσφεύγουσα είχε συμμετάσχει σε πορεία ομοφυλοφιλικής υπερηφάνειας στην Τουρκία. Ο Α.Κ. αναγνώρισε επίσης το τρίτο πρόσωπο (Γ.Κ.) που ήταν μαζί τους κατά την εκτέλεση της επίθεσης.
20. Την ίδια ημερομηνία ο Η.Κ. επίσης ανακρίθηκε και έκανε παρόμοιες δηλώσεις. Είπε ότι είχε βοηθήσει τον Α.Κ. να σπάσει το τζάμι και ότι ο Γ.Κ. κοιτούσε απλώς.
21. Την ίδια ημέρα η αστυνομία διέταξε ιατροδικαστική εξέταση πυρός. Τα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του ποσού της χρηματικής ζημίας που πρέπει να καταβληθεί στο κλαμπ, εκδόθηκαν στις 21 Ιουλίου 2012.
22. Στις 11 Μαΐου 2012 η αστυνομία κίνησε ποινική διαδικασία για εκ προθέσεως περιουσιακή ζημία σύμφωνα με το άρθρο 185 του Ποινικού Κώδικα. Την ίδια ημέρα συνελήφθη ο Α.Κ.
23. Στις 12 Μαΐου 2012 ο Α.Κ. ανακρίθηκε εκ νέου και υποστήριξε ότι είχε προβεί στις προηγούμενες δηλώσεις του υπό πίεση. Είχε υποστεί κακομεταχείριση στο

αστυνομικό τμήμα και αναγκάστηκε να κάνει αυτοενοχοποιητικές δηλώσεις για λογαριασμό του και του αδελφού του. Αρνήθηκε να παράσχει λεπτομέρειες σχετικά με τους φερόμενους ως δράστες ή να περιγράψει τις περιστάσεις του εικαζόμενου περιστατικού.

24. Στις 14 Μαΐου 2012 ο Α.Κ. αφέθηκε ελεύθερος με εγγύηση, η οποία είχε παρασχεθεί από τους Α.Μ. και Η.Κ., βουλευτές του Κόμματος της Αρμενικής Επαναστατικής Ομοσπονδίας.

25. Στη συνέχεια, οι Α.Κ. και Η.Κ. αρνήθηκαν να προβούν σε περαιτέρω δηλώσεις και αρνήθηκαν τις κατηγορίες καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας.

26. Σε απροσδιόριστη ημερομηνία, η προσφεύγουσα προσχώρησε στην ποινική διαδικασία ως πολιτικώς ενάγων, ζητώντας να αποζημιωθεί η ζημία που προκλήθηκε στο κλαμπ.

27. Στις 13 Μαΐου 2012 απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά των Α.Κ. και Η.Κ. δυνάμει του άρθρου 185 παράγραφος 3 του Ποινικού Κώδικα (εκούσια περιουσιακή ζημία που οδήγησε σε ουσιαστική απώλεια).

28. Στις 11 Ιουνίου 2012 ο ερευνητής διέταξε την ιατροδικαστική τεχνική εξέταση των κινητών τηλεφώνων του Α.Κ. και του Η.Κ.. Η σχετική έκθεση πραγματογνωμοσύνης, η οποία ελήφθη στις 26 Ιουλίου 2012, ανέφερε ότι τα εν λόγω κινητά τηλέφωνα περιείχαν διάφορα σύμβολα σβάστικας, σημειώματα όπως «Λευκή υπερηφάνεια», «αρμενική υπερηφάνεια, *Χαίρε* Αρμενία», «Παλεύουμε» (μετάφραση από τα αρμένικα γραμμένη με λατινικά γράμματα) και ούτω καθεξής.

III. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΜΠΙΡΗΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ

29. Στις 10 Μαΐου 2012, η προσφεύγουσα ενημερώθηκε ότι αρκετοί νέοι είχαν συγκεντρωθεί μπροστά από το κλαμπ, ενεργώντας επιθετικά και γράφοντας ομοφοβικά γκράφιτι στους τοίχους, μεγάλο μέρος των οποίων απευθυνόταν ειδικά στην προσφεύγουσα, καθιστώντας σαφές ότι δεν θα της επιτρεπόταν να ανοίξει εκ νέου το κλαμπ και ότι θα διοργανωνόταν περαιτέρω επίθεση. Η προσφεύγουσα κάλεσε την αστυνομία, η οποία έφτασε με σημαντική καθυστέρηση και δεν έλαβε κανένα μέτρο για να διερευνήσει τις απειλές που της έγιναν.

30. Τις επόμενες ημέρες, ομάδες ανθρώπων συγκεντρώθηκαν έξω από το κλαμπ για να εκφοβίσουν και να παρενοχλήσουν την προσφεύγουσα και τους υποστηρικτές του κλαμπ. Κατέστρεψαν επίσης πολλά από αυτά που είχαν απομείνει στο κλαμπ, ρίχνοντας μπογιά πάνω από τα φωτιστικά. Άφησαν επίσης απειλητικά ομοφοβικά σχόλια στους τοίχους, όπως «Πήγαινε στην κόλαση Tsomak», «Θα σε σκοτώσουμε Tsomak», και ούτω καθεξής.

31. Στις 11 Μαΐου 2012 δύο ακτιβιστές για τα ανθρώπινα δικαιώματα έδωσαν συνέντευξη σε ένα διαδικτυακό Μ.Μ.Ε. κατά την οποία συζήτησαν την εμπρηστική επίθεση στο κλαμπ και τη στάση της κοινωνίας γενικότερα απέναντι στην ΛΟΑΤ κοινότητα. Μετά τη συνέντευξη, μια διαδικτυακή ομάδα με τίτλο «Όχι στην ομοφυλοφιλία» δημιουργήθηκε στο Facebook, ενώ φωτογραφίες της προσφεύγουσας και αρκετών ακτιβιστών για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤ αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο.

Μια ροή προσβλητικών και απειλητικών μηνυμάτων δημοσιεύτηκε σχετικά με αυτά τα άτομα και τα μέλη της κοινότητας ΛΟΑΤ γενικά.

32. Την ίδια ημέρα, η προσφεύγουσα έδωσε τηλεοπτική συνέντευξη στην οποία συζήτησε την εμπρηστική επίθεση και την ομοφοβική στάση απέναντι στην ΛΟΑΤ κοινότητα. Μετά τη συνέντευξη, ένας σημαντικός αριθμός απειλών και ομοφοβικών σχολίων που απευθύνθηκαν στην προσφεύγουσα προσωπικά αναρτήθηκαν κυρίως στο Facebook και στο YouTube. Ειδικότερα, οι αναρτήσεις στο Facebook περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, σχόλια ότι η προσφεύγουσα «πρέπει να πεθάνει», «πρέπει να καεί», «θα πρέπει να τοποθετηθεί σε ηλεκτρική καρέκλα». Τα σχόλια που δημοσιεύτηκαν στο YouTube σε βίντεο σχετικά με την εμπρηστική επίθεση, πολλά από τα οποία περιείχαν σοβαρή κακοποιητική γλώσσα, περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«μπράβο, έπρεπε να σε βάλουν μέσα [την προσφεύγουσα] και μετά να βάλουν φωτιά στο κλαμπ».

«... δεν υπάρχει θέση στην ιερή γη μας για αυτούς [ΛΟΑΤ άτομα]»

«... [η προσφεύγουσα] πρέπει να καεί»

«εσείς [ΛΟΑΤ άτομα] πρέπει να φύγετε από αυτή την πόλη, η Αρμενία είναι για τους Αρμένιους και όχι για τσούλες»

33. Σε συνέντευξη που παραχώρησε στις 15 Μαΐου 2012 ο Α.Μ., ερωτηθείς σχετικά με τους λόγους παροχής εγγύησης στους δύο άνδρες που κατηγορούνται για την εμπρηστική επίθεση στον σύλλογο, ανέφερε, ειδικότερα, τα εξής:

«σε αυτή την περίπτωση, είμαι βέβαιος ότι αυτοί οι νέοι συμπεριφέρθηκαν στο πλαίσιο της κοινωνικής και εθνικής μας ιδεολογίας, με τον σωστό τρόπο.

... Θεωρώ ότι ο τύπος της, δεν θέλω να χρησιμοποιήσω μια αγενή λέξη, καταστρέφει την αρμενική κοινωνία...»

34. Το βράδυ της ίδιας ημέρας, μια ομάδα ανδρών μπήκε στο κλαμπ. Έσπασαν μερικά από τα εναπομείναντα φωτιστικά, σχεδίασαν σβάστικες και άφησαν απειλητικά ομοφοβικά μηνύματα στους τοίχους.

35. Στις 17 Μαΐου 2012 τρεις άνδρες, ένας ενήλικας και δύο έφηβοι, με μαύρα φασιστικά μπλουζάκια, μπήκαν στο κλαμπ και άρχισαν να φωνάζουν με κακοποιητικό τρόπο και να απειλούν την προσφεύγουσα. Έσπασαν μερικά από τα έπιπλα, έφτυσαν την προσφεύγουσα και φύσηξαν καπνό τσιγάρου πάνω στον L.A., έναν ακτιβιστή για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤ. Η προσφεύγουσα ήταν τρομοκρατημένη και πίστευε ότι επρόκειτο να υποστεί σωματική κακοποίηση.

36. Την ίδια ημέρα η προσφεύγουσα και ο L.A. υπέβαλαν καταγγελία στον αρχηγό της αστυνομίας. Περιέγραψαν το περιστατικό που είχε συμβεί νωρίτερα εκείνη την ημέρα, συμπεριλαμβανομένης της ηλικίας και των ενδυμάτων που φορούσαν οι τρεις εν λόγω άνδρες και το όνομα ενός από αυτούς. Υποστήριζαν ότι οι επιτιθέμενοι τους είχαν προσβάλει και απείλησαν να επιστρέψουν, προσθέτοντας ότι θα ανατινάξουν το κλαμπ ούτως ή άλλως και ότι άνθρωποι σαν κι αυτούς θα πρέπει να αφανιστούν. Ζήτησαν να εντοπιστούν και να διωχθούν οι δράστες και να διασφαλιστεί η ασφάλειά τους, δεδομένου ότι οι επιθέσεις εναντίον τους είχαν ήδη καταστεί συχνές.

37. Σε συνέντευξη που δημοσιεύθηκε την ίδια ημέρα σε ηλεκτρονική εφημερίδα, ο H.S., βουλευτής του τότε κυβερνώντος πολιτικού κόμματος, δήλωσε τα εξής:

«Ως πολίτης καλωσορίζω αυτούς τους νέους [δηλαδή τους Α.Κ. και Η.Κ.]... σε όλες τις χώρες υπάρχουν ομάδες νέων που, χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα μέσα, καταπολεμούν επιβλαβείς εκδηλώσεις, εκτροπές και νοσηρές εκδηλώσεις που απειλούν τις εθνικές και κοινωνικές αξίες. ... Οι αιρέσεις και οι σεξουαλικοί αποκλίνοντες θα πρέπει να καταπολεμούνται με ακόμα πιο αυστηρά μέσα... Ταυτόχρονα, καλώ τους ανθρώπους να απέχουν από ακραίες ενέργειες...»

38. Με νέα αίτησή της προς τον αρχηγό της αστυνομίας της 18ης Μαΐου 2012, η προσφεύγουσα ζήτησε προστασία από τακτικές επιθέσεις και παρενοχλήσεις για την ίδια και τα μέλη του προσωπικού της. Προσπάθησε επίσης να αποτρέψει περαιτέρω ζημιές στην περιουσία του συλλόγου.

39. Την ίδια ημέρα, ο Ε.Σ., Αντιπρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Ως Αρμένιος πολίτης και μέλος ενός εθνικού συντηρητικού κόμματος, βρίσκω την εξέγερση δύο νεαρών Αρμενίων εναντίον των ομοφυλοφίλων που έχουν δημιουργήσει ένα σημείο διαστροφής στη χώρα μας και έχουν ως στόχο την αποξένωση της κοινωνίας από τις ηθικές της αξίες απολύτως σωστή και δικαιολογημένη».

40. Στις 21 Μαΐου 2012 πραγματοποιήθηκε πορεία διαφορετικότητας στο Έρεβαν, η οποία δέχθηκε επίθεση από μια ομάδα που διαμαρτυρόταν εναντίον της. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, αυτή ενημερώθηκε ότι μια ομάδα διαδηλωτών απείλησε να βλάψει το κλαμπ. Αργότερα το ίδιο βράδυ, η προσφεύγουσα έλαβε τηλεφωνική κλήση από τους ιδιοκτήτες μιας επιχείρησης δίπλα στο κλαμπ, ενημερώνοντάς την ότι περίπου πενήντα άνδρες είχαν εισέλθει στο κλαμπ και ότι άκουγαν σημαντικό θόρυβο από τις εγκαταστάσεις, κυρίως για τα αντικείμενα που συνθλίβονταν. Όταν έφτασε η προσφεύγουσα, δεν είχε μείνει κανείς και υπήρχε μια μεγάλη αφίσα που κρεμόταν έξω από το κτίριο με ένα κακοποιητικό μήνυμα. Τα φωτιστικά και τα έπιπλα είχαν σπάσει και οι τοίχοι είχαν βανδαλιστεί με απειλητικά μηνύματα και σβάστικες.

41. Η προσφεύγουσα ανέφερε την επίθεση στην αστυνομία, η οποία έφτασε κάποια στιγμή αργότερα. Οι αστυνομικοί έριξαν μια ματιά στο κλαμπ και έφυγαν.

42. Η προσφεύγουσα και πολλοί από τους φίλους της υποβλήθηκαν σε ομοφοβική κακοποίηση και απειλές στο διαδίκτυο κατά τις ημέρες που ακολούθησαν την πορεία της διαφορετικότητας, σε βαθμό που φοβούνταν να περπατήσουν στην πόλη, ενώ φοβούνταν και για την ασφάλειά τους. Η αδελφή της προσφεύγουσας έλαβε επίσης απειλητική αλληλογραφία. Μια εβδομάδα μετά την εμπρηστική επίθεση, η αδελφή της προσφεύγουσας κλήθηκε να παραιτηθεί από τη δουλειά της ως σερβιτόρα σε εστιατόριο, δεδομένου ότι η διοίκηση δεν ήθελε να γνωρίζει κανείς ότι εργαζόταν εκεί, λόγω του πιθανού κινδύνου επίθεσης του εστιατορίου.

43. Η προσφεύγουσα υπέβαλε στην αστυνομία υλικό εκτυπωμένο από διάφορες ιστοσελίδες που περιείχαν τα σχετικά ομοφοβικά σχόλια. Σε κάποιο σημείο κατά τη διάρκεια της έρευνας για την εμπρηστική επίθεση, το υλικό αυτό διαβιβάστηκε από το τμήμα που ασχολείται με την υπόθεση στην αρμόδια αστυνομική υπηρεσία με το αίτημα να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την ταυτοποίηση των συντακτών ορισμένων σχολίων που αφορούσαν άμεσα τον εμπρησμό και την προσφεύγουσα.

44. Στις 25 Μαΐου 2012, η αστυνομία θέσπισε μέτρα προστασίας έναντι της προσφεύγουσας και των πιο κοντινών ατόμων της. Τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν για περίοδο πέντε ημερών.

45. Απαντώντας σε έρευνα της ΜΚΟ ΔΠΑΓ Αρμενίας, με έγγραφο της 11ης Ιουνίου 2012, η αστυνομία τους ενημέρωσε ότι η προσφεύγουσα είχε υποβάλει ποινικές καταγγελίες σχετικά με τα περιστατικά της 17ης και 21ης Μαΐου 2012. Έχοντας υπόψη την εκκρεμούσα έρευνα (για την εμπρηστική επίθεση) και το υλικό που συλλέχθηκε σε σχέση με τα περιστατικά της 15ης, 17ης και 21ης Μαΐου 2012, δεν υπήρξε καμία ένδειξη ότι οι αστυνομικοί που είχαν φθάσει στο σημείο είχαν επιδείξει αδιάφορη στάση. Η αστυνομία αντέδρασε αμέσως όταν κλήθηκε σε σχέση με τα συμβάντα και μια σχετική επιχειρησιακή μονάδα είχε αποσταλεί στο σημείο. Επίσης, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου είχε ανατεθεί μια αστυνομική περιπολία για όλο το εικοσιτετράωρο στο κλαμπ. Επιπλέον, δεδομένου ότι υπήρχε πραγματικός κίνδυνος απειλητικός για τη ζωή, την υγεία και την περιουσία της προσφεύγουσας, καθώς και για εκείνες των πιο κοντινών της ατόμων, είχε ληφθεί απόφαση για τη λήψη μέτρων προστασίας έναντι αυτών ως απάντηση στο αίτημα της προσφεύγουσας.

46. Στις 23 Ιουνίου 2012 η προσφεύγουσα και η αδελφή της εγκατέλειψαν την Αρμενία για τη Σουηδία. Η προσφεύγουσα ζήτησε άσυλο λόγω δίωξης λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού της. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, η απόφασή της να εγκαταλείψει την Αρμενία υποκινήθηκε από τις συνεχείς απειλές που δεχόταν στο διαδίκτυο και από το άγχος και τον φόβο που προκάλεσαν οι άνθρωποι που συγκεντρώθηκαν στο κλαμπ για εβδομάδες μετά την εμπρηστική επίθεση. Δεν ήταν πλέον σε θέση να βγάλει τα προς το ζην μετά από αυτό που είχε συμβεί στο κλαμπ και υποστηριζόταν από την αδελφή της μέχρι που η τελευταία έχασε τη δουλειά της.

IV. Η ΔΙΚΗ

47. Στις 31 Μαΐου 2013 οριστικοποιήθηκε το κατηγορητήριο και η υπόθεση απεστάλη στο περιφερειακό δικαστήριο Kentron και Nork-Marash του Έρεβαν (στο εξής: περιφερειακό δικαστήριο). Τα σχετικά μέρη του κατηγορητηρίου έχουν ως εξής:

«... Οι [Α.Κ.] και [Η.Κ.] είναι μέλη μιας «φασιστικής» ομάδας που δραστηριοποιείται στη [Δημοκρατία της Αρμενίας] και καθοδηγούνται από την ιδεολογία της ομάδας αυτής, δηλαδή, μεταξύ άλλων, ότι είναι κατά της ομοφυλοφιλίας, επομένως, χάριν των «υψηλών» αξιών της ιδεολογίας αυτής, έχοντας μάθει ότι [το κλαμπ] ήταν τόπος συγκέντρωσης για ομοφυλόφιλους και ότι η διευθύντρια του κλαμπ [η προσφεύγουσα] είχε επισκεφθεί την Τουρκία και συμμετείχε σε εκδήλωση αφιερωμένη στους ομοφυλόφιλους, είχαν επισκεφθεί το κλαμπ πολλές φορές... είχαν φτύσει το κλαμπ, έκαναν εμετό μπροστά από την πόρτα, προκαλώντας έτσι ενόχληση στη διοίκηση του κλαμπ και εκφράζοντας τη δυσαρέσκειά τους προς τους ομοφυλόφιλους.

... στις 7 Μαΐου 2012 οι [Α.Κ.], [Η.Κ.] και ένα αγνώστου ταυτότητας πρόσωπο, έχοντας έρθει σε προηγούμενη συμφωνία να βάλουν φωτιά [στο κλαμπ]... γύρω στις 4 π.μ. στις 8 Μαΐου 2012 έφθασαν [στο κλαμπ] και... σκόπιμα έβαλαν φωτιά στο κλαμπ χρησιμοποιώντας καύσιμα που είχαν φέρει μαζί τους... στη συνέχεια διέφυγαν, προκαλώντας υλικές ζημιές ύψους 3.227.563 αρμενικών δραμιών [AMD]...»

48. Στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του Περιφερειακού Δικαστηρίου, οι Α.Κ. και Η.Κ. δέχθηκαν τις κατηγορίες και ζήτησαν την εξέταση της υπόθεσης με ταχεία διαδικασία.

49. Φαίνεται ότι κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Περιφερειακού Δικαστηρίου, η μητέρα του Α.Κ. και του Η.Κ. μετέφερε στον λογαριασμό κατάθεσης του δικαστηρίου ποσό που υπερβαίνει την εκτιμώμενη περιουσιακή ζημία του κλαμπ.

50. Με απόφαση της 25ης Ιουλίου 2013, το Περιφερειακό Δικαστήριο έκρινε τους Α.Κ. και Η.Κ. ένοχους και τους καταδίκασε σε φυλάκιση δύο ετών. Ταυτόχρονα, το Περιφερειακό Δικαστήριο αποφάσισε να επιβάλει την ποινή με αναστολή δύο ετών. Το Περιφερειακό Δικαστήριο δέχθηκε επίσης την πολιτική αγωγή τής ενάγουσας ύψους 3.227.563 αρμενικών δραμιών, δηλαδή την εκτιμώμενη περιουσιακή ζημία.

4. ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα κείμενα που παρατέθηκαν προ ολίγου ανήκουν στο είδος των ειδικών κειμένων και συγκεκριμένα σε αυτό των νομικών κειμένων. Αντλήθηκαν από τον ιστότοπο και το ηλεκτρονικό αρχείο των υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Και τα τέσσερα τους αποτελούν εκδίκαση προσφυγών από ιδιώτες κατά άλλων ιδιωτών και συνάμα κρατών. Εκτός από το βασικό χαρακτηριστικό των νομικών κειμένων, που αποτελεί η ειδική νομική γλώσσα και ορολογία και που απαιτεί ιδιαίτερες μεταφραστικές γνώσεις, τα εν λόγω κείμενα αποτελούν και δημόσια κείμενα. Με άλλα λόγια, ο στόχος που επιτελούν αυτά τα κείμενα είναι διττός: το πρώτο σκέλος του αφορά στο καθαρά νομικό κομμάτι, όπου το Δικαστήριο αποφασίζει και δεσμεύει και στο δεύτερο σκέλος, το οποίο σχετίζεται με την άμεση διάθεση των κειμένων αυτών σε οποιονδήποτε πολίτη της Ευρώπης επιθυμεί να ενημερωθεί για τα συγκεκριμένα ζητήματα και την έκβασή τους. Επομένως, ο στόχος της μετάφρασης των κειμένων αυτών είναι να επιτευχθεί μια λειτουργική ισοδυναμία και ως προς τη νομική ορολογία που χρησιμοποιείται, αλλά και ως προς την απλή, περιγραφική γλώσσα που χρησιμοποιείται επίσης στην περιγραφή των γεγονότων και των καταστάσεων, μιας και τα κείμενα αυτά δεν προορίζονται για ανάγνωση μόνο από κοινό με εξειδικευμένες γνώσεις, αλλά από όλους τους ενδιαφερόμενους πολίτες.

Τα προβλήματα που αναμένονται αφορούν στη χρήση της νομικής γλώσσας και στην εφαρμογή της κατάλληλης ελληνικής νομικής ορολογίας, όπως και στη μεταφορά του μακροπεριόδου και του σύνθετου λόγου πολλές φορές. Δεν υπάρχει ιδιαίτερος αριθμός ιδιωματικών εκφράσεων της αγγλικής, επομένως, όσον αφορά στην απλή και καθημερινή χρήση της γλώσσας, η ουσία έγκειται στη σωστή μετάφραση ορισμένων λέξεων και φράσεων στα ελληνικά. Τέλος, είναι αναγκαία η σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας, γεγονός που μπορεί να αποτελέσει πρόβλημα σε ορισμένα σημεία, καθώς δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο λανθασμένης χρήσης της ελληνικής (σε περιπτώσεις ορθογραφικών, γραμματικών, συντακτικών λαθών, αλλά και λανθασμένης χρήσης των σημείων στίξης) σε καθημερινό δημόσιο λόγο, όπως, για παράδειγμα, στον ελληνικό Τύπο, αλλά και σε επίσημα κείμενα του ελληνικού κράτους.

5. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΧΟΛΙΑ

5.1 Σημεία Στίξης

5.1.1 Τελεία

Ακολουθώντας τις οδηγίες τού Διοργανικού εγχειριδίου σύνταξης κειμένων τής Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν χρησιμοποιείται καμία τελεία στους τίτλους και στις επικεφαλίδες των τεσσάρων υποθέσεων. Ομοίως, δεν χρησιμοποιείται τελεία και σε καμία από τις χρονολογίες που περιλαμβάνουν οι υποθέσεις. Επιπλέον, σύμφωνα με τις οδηγίες του εγχειριδίου έχει μεταφερθεί αυτούσια η γραφή τής ώρας με μία τελεία, όπως ακριβώς γράφεται στο πρωτότυπο, καθώς αυτός είναι ο κανόνας.

5.1.2 Κόμμα

Το κόμμα σύμφωνα με τις οδηγίες τού Διοργανικού εγχειριδίου χρησιμοποιείται για να χωρίσει τους ασύνδετους όμοιους όρους της πρότασης (υπόθεση 4, σημείο 28: «λευκή υπερηφάνεια», «Αρμενική υπερηφάνεια, Χαίρε Αρμενία», «Παλεύουμε»). Οι δευτερεύουσες επιθετικές αναφορικές προτάσεις από τη στιγμή που δεν είναι προσδιοριστικές, χρειάζεται να χωρίζονται με κόμμα από την υπόλοιπη περίοδο. Επίσης, οι σύντομοι χρονικοί προσδιορισμοί στην αρχή τής πρότασης δε χωρίζονται με κόμμα από την υπόλοιπη περίοδο σε αντίθεση με τα συνήθη αγγλικά πρωτότυπα. (υπόθεση 1, σημείο 6: Το 2011 η Γ, η οποία ήταν δεκαεπτά ετών απήχθη για γάμο...)

5.1.3 Διπλή Τελεία

Ο συνηθέστερος λόγος για να χρησιμοποιηθεί διπλή τελεία σύμφωνα με το εγχειρίδιο είναι η περίπτωση εισαγωγής ενός καταλόγου στοιχείων (υπόθεση 4, σημείο 32: ...περιελάμβαναν μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«μπράβο, έπρεπε να σε βάλουν μέσα...»).

5.1.4 Παρένθεση

Οι βασικοί λόγοι για να κλειστεί μια λέξη ή μία φράση σε παρένθεση σύμφωνα με το Διοργανικό εγχειρίδιο είναι α. η επεξήγηση και β. η καταγραφή παραθέματος ή

παραπομπής. Στη συγκεκριμένη εργασία υπάρχουν παραδείγματα και για τις δύο περιπτώσεις (α. υπόθεση 4, σημείο 2: ...μη κυβερνητικής οργάνωσης (ΜΚΟ)..., β. υπόθεση 2, σημείο 5: (βλ. σκέψεις...))

5.1.5 Αγκύλες

Ο συνηθέστερος λόγος για τη χρήση των αγκυλών είναι για την εσκεμμένη παράλειψη μιας ή περισσότερων λέξεων που παραθέτουμε στο κείμενο μας, στην οποία περίπτωση εντός των αγκυλών τοποθετούνται αποσιωπητικά (υπόθεση 2, σημείο 12: «[...] η δικαστική υποψήφια...»). Ακόμα ένας λόγος για τη χρήση αγκυλών στα ενωσιακά κείμενα είναι στην περίπτωση που ο συντάκτης κάνει τις δικές του προσθήκες, σχολιασμούς κ.λπ. μέσα σε κείμενο που παραθέτει (υπόθεση 3, σημείο 8: ...την αυτοκτονία τού [B. Μουραντιάν],..., ...[Αποφάσισα] να κινήσω...).

5.1.6 Εισαγωγικά

Οι δύο βασικότεροι λόγοι χρήσης των εισαγωγικών είναι η περίπτωση αυτολεξεί παράθεσης λόγων κάποιου ή παραθεμάτων, αλλά και στην περίπτωση απομόνωσης ορισμένων λέξεων ή φράσεων από τα συμφραζόμενα τους. Όσον αφορά στην δεύτερη περίπτωση, αναφέρεται συγκεκριμένα για την παρούσα εργασία πως ο λόγος απομόνωσης των λέξεων ή φράσεων είναι διότι αυτές είναι μακροσκελείς και πρόκειται να αποδίδονται συνοπτικά στα επόμενα σημεία τού κειμένου. Τα παραδείγματα που απαντώνται στην εργασία είναι τα εξής αντιπροσωπευτικά δύο: (υπόθεση 3, σημείο 8: αναφέρονται αυτολεξεί τα λόγια τού ανακριτή, όπως ακριβώς αυτά αποτυπώθηκαν στην απόφασή του για την υπόθεση, υπόθεση 3, σημείο 6: η στρατιωτική μονάδα κλείνεται σε εισαγωγικά καθώς αποτελεί τη συνοπτική αναφορική έκφραση τής μονάδας που θα αποδίδεται με αυτόν τον τρόπο στη συνέχεια τού κειμένου).

5.1.7 Μεγάλη παύλα (μονή ή διπλή)

Η διπλή μεγάλη παύλα χρησιμοποιείται σε μία βασική περίπτωση σύμφωνα με το Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων. Χρησιμοποιείται αντί για παρένθεση αποδίδοντας μεγαλύτερη σημασία στα γραφόμενα που κλείνονται εντός τους συγκριτικά με αυτά που κλείνονται εντός παρενθέσεων. Με άλλα λόγια, χρησιμοποιούνται για να απομονωθούν παρενθετικά λέξεις ή φράσεις με μεγάλη σημασία. Στην εργασία αυτή χρησιμοποιούνται παύλες για να απομονωθούν ορισμένες

λέξεις εντός της περιόδου, αλλά και στο τέλος περιόδου. Στην τελευταία περίπτωση η διπλή παύλα μετατρέπεται σε μονή σύμφωνα με τις οδηγίες (υπόθεση 1, σημείο 2).

5.1.8 Αποσιωπητικά

Παρόλο που τα αποσιωπητικά χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για να δηλώσουν ελλειπτικότητα, στα ενωσιακά κείμενα και στα κείμενα των υποθέσεων τής εν λόγω εργασίας χρησιμοποιούνται εξίσου συχνά για να δηλώσουν παράλειψη, όπως ακριβώς αναφέρθηκε και νωρίτερα στο σημείο με τις αγκύλες. Επαναλαμβάνοντας, δηλαδή, κλείνοντας τα αποσιωπητικά σε αγκύλες παραλείπονται λέξεις, φράσεις ή αποσπάσματα που είναι περιττά ή απλώς δεν ενδιαφέρουν (υπόθεση 2, σημείο 12).

5.1.9 Κάθετος

Σύμφωνα με το Διοργανικό εγχειρίδιο η κάθετος χρησιμοποιείται ευρέως στα ενωσιακά κείμενα όταν αναγράφονται τίτλοι νομικών πράξεων για να διαχωριστεί ο αύξων αριθμός τής πράξης από το έτος έκδοσής της (υπόθεση 1, σημείο 30: ...υπόθεση Τκελίτζε κατά Γεωργία (αριθ. 33056/17...)).

5.2 Χρήση Πλάγιων Χαρακτήρων

Οι πλάγιοι χαρακτήρες χρησιμοποιούνται ευρέως στα ενωσιακά κείμενα για διάφορους λόγους. Ο βασικότερος κανόνας σύμφωνα με το εγχειρίδιο είναι πως ο μεταφραστής θα πρέπει να τηρεί αυτά που αναγράφονται στο πρωτότυπο κείμενο όσον αφορά στη χρήση πλάγιων χαρακτήρων. Συγκεκριμένες παρατηρήσεις αφορούν στις αναφορές στους διαδίκους στα ενωσιακά κείμενα τού Δικαστηρίου, όπου τα ονόματά τους αναγράφονται με ορθά γράμματα αντί για πλάγια. Αντιθέτως, τηρούνται οι πλάγιοι χαρακτήρες στην αναφορά τής θέσης ή της ιδιότητας τού υπογράφοντος το έγγραφο, αλλά και όταν απαριθμούνται τα άρθρα τού διατακτικού μέρους μιας απόφασης ή ενός νόμου. Τα δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι τα εξής: α. υπόθεση 1: οι εισαγωγικές πληροφορίες με τις ιδιότητες των δικαστών και των γραμματέων και β. υπόθεση 2, σημείο 14: το Σύνταγμα τής Γεωργίας με τα άρθρα του και τον νόμο περί δικαστηρίων.

5.3 Κεφαλαία και μικρά

Σύμφωνα με το εγχειρίδιο που λειτουργεί ως βασικό σημείο αναφοράς για την εξεταζόμενη μετάφραση των εν λόγω υποθέσεων, είναι πολύ σημαντικό να διαχωρίζουμε τις περιπτώσεις που λέξεις πρέπει να ξεκινούν με κεφαλαίο ή μικρό αρχικό. Λαμβάνοντας υπόψη και αναφέροντας μόνο όσες περιπτώσεις απαντώνται στα μεταφράσματα τής παρούσας εργασίας, ακολουθούν οι εξής περιπτώσεις: α. γράφονται κατά κανόνα με κεφαλαίο αρχικό τα κύρια ονόματα προσώπων, δηλαδή τα ανθρωπωνύμια (υπόθεση 1, σημείο 2: T. Dekanosidze), β. επίσης με κεφαλαίο αρχικό γράφονται τα εθνικά και τα πατριδωνυμικά ονόματα (υπόθεση 1, σημείο 2: Γεωργιανούς δικηγόρους), γ. αντιθέτως, γράφονται με μικρό αρχικό τα ονόματα των γλωσσών (υπόθεση 4, σημείο 28: μετάφραση από τα αρμένικα), δ. επιστρέφοντας στις λέξεις που γράφονται με κεφαλαίο αρχικό, προστίθενται στον κατάλογο τα τοπωνύμια και οι γεωγραφικοί όροι (υπόθεση 4, σημείο 5: στην Αρμενία), ε. με κεφαλαίο αρχικό γράφονται και τα ονόματα των ημερών της εβδομάδας και των μηνών (υπόθεση 4, σημείο 7: τον Ιούνιο του 2011), στ. συνεχίζοντας τον κατάλογο με τις λέξεις που γράφονται με κεφαλαίο αρχικό βρίσκονται οι επίσημες ονομασίες κρατικών θεσμικών φορέων και υπηρεσιών και διοικητικών μονάδων τής εκτελεστικής, νομοθετικής ή δικαστικής εξουσίας (υπόθεση 2, σημείο 8: το Συνταγματικό Δικαστήριο), ζ. οι επίσημες ονομασίες εθνικών ή διεθνών κομμάτων γράφονται με κεφαλαία αρχικά (υπόθεση 4, σημείο 8: το Κόμμα της Αρμενικής Επαναστατικής Ομοσπονδίας) και η. ορισμένες λέξεις, όπως η δικαιοσύνη ή το σύνταγμα γράφονται είτε με κεφαλαίο αρχικό είτε με μικρό, ανάλογα από την επιθυμία τού γράφοντος να προσδώσει έμφαση ή να προσωποποιήσει αφηρημένες έννοιες (στο συγκεκριμένο παράδειγμα από την υπόθεση 2 που βρίσκεται στο σημείο 6 επιλέχθηκε το κεφαλαίο αρχικό διότι η λέξη αυτή αναφέρεται εντελώς συγκεκριμένα στο Σύνταγμα τής Γεωργίας: του Συντάγματος).

5.4 Το τελικό ν

Σε γενικές γραμμές, το Διοργανικό εγχειρίδιο μάς παραπέμπει στη σχολική γραμματική τού Γυμνασίου, όσον αφορά στους κανόνες για τη χρήση τού τελικού ν εντός των κειμένων. Η μόνη λέξη που αποκαλείται προβληματική και χρήζει ανάλυσης είναι το «δεν». Το βιβλίο της σχολικής γραμματικής και οι κανόνες του την κατατάσσουν, μαζί με το «μη(ν)», στις λέξεις που γράφονται και με αλλά και χωρίς το τελικό ν, ανάλογα με το πώς ξεκινά η επόμενη λέξη, ανάλογα με τους φθόγγους που εισάγουν την επόμενη

λέξη (αν ξεκινά με τα γράμματα κ,π,τ,ξ,ψ ή με τους διφθόγγους μπ,ντ,γκ,τσ,τζ τότε η λέξη κρατά το τελικό ν, ενώ αν ξεκινά με οποιοδήποτε άλλο γράμμα ή δίφθογγο το αποβάλλει). Το εγχειρίδιο, παρόλα αυτά, θεωρεί αυτόν τον κανόνα αποδυναμωμένο και για αυτό το λόγο συνιστά να γράφεται πάντοτε με ν, ανεξάρτητα από το αρχικό γράμμα της λέξης που ακολουθεί. Στηρίζει αυτό το συμπέρασμα στο επιχείρημα τού κινδύνου σύγχυσης: το αρνητικό μόριο «δεν» συχνά συγχέεται με τον σύνδεσμο «δε» καθώς και με το επιτατικό μόριο «δε», γεγονός που μπορεί να αποβεί μοιραίο εάν συμβεί στο πλαίσιο ενός νομικού εγγράφου. Επομένως, στα μεταφράσματα των υποθέσεων το αρνητικό μόριο «δεν» κρατά το τελικό ν σε όλες τις περιπτώσεις που απαντάται (υπόθεση 3, σημείο 23: Δεν βρέθηκαν ίχνη, υπόθεση 4, σημείο 10: δεν θα υπάρξουν περαιτέρω επιθέσεις).

5.5 Ξενικά κύρια ονόματα

Το Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων, το έργο που αποτελεί τη στέρεη βάση για τη διάρθρωση των μεταφρασμάτων των υποθέσεων σε αυτή την εργασία, καθώς και όσα δείχνει η ευρεία πρακτική πάνω στο θέμα της μετάφρασης των υποθέσεων τού Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είναι απολύτως σαφή όσον αφορά στο ζήτημα της μεταγραφής των ξενικών ονομάτων στα ελληνικά καθώς και όσον αφορά στη διαδικασία της μεταγραφής τους, αν αυτή αποφασιστεί. Και οι δύο αυτές πηγές γνώσης και εμπειρίας συναινούν στη μη μεταγραφή των ανθρωπωνυμίων, αλλά και των τοπωνυμίων στα ελληνικά, με εξαίρεση ελάχιστων περιπτώσεων. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρουν πως τα ανθρωπωνύμια πρέπει διατηρούν στο μετάφρασμα τη λατινική τους γραφή, διότι ασχολούμαστε με κείμενα ειδικής ορολογίας (νομικά, τεχνικά κλπ.) και όχι με λογοτεχνικά ή καλλιτεχνικά κείμενα. Επομένως, εγκυμονεί ο κίνδυνος σύγχυσης ή λανθασμένων απαντήσεων των ονομάτων, σε περίπτωση που αυτά τεθούν στην κρίση και την επιθυμία του εκάστοτε μεταφραστή. Εξαίρεση αποτελούν όσα ανθρωπωνύμια ή και τοπωνύμια είναι ευρέως γνωστά στην ελληνική γλώσσα με επίσης ευρέως γνωστό τον τύπο και τη μορφή μεταγραφής τους. Αυτές ακριβώς οι οδηγίες ακολουθούνται και στα μεταφράσματα των τεσσάρων υποθέσεων της εργασίας αυτής. Όλα τα ανθρωπωνύμια παραμένουν ως έχουν, με τη λατινική μορφή τους, καθώς δεν υπάρχει κανένα που να είναι ευρέως γνωστό στην ελληνική γλώσσα και συνείδηση. Αντιθέτως, όσον αφορά στα τοπωνύμια, συναντώνται δύο είδη τους: αυτά που δεν έχουν ευρέως μεταγραμμένη γραφή και μορφή στα ελληνικά

(υπόθεση 4, σημείο 2: ζει στη Naka της Σουηδίας) και αυτά που απαντώνται σε μεγάλο βαθμό στην ελληνική γλώσσα και γραμματεία (υπόθεση 3, σημείο 8: Στεπανακέρτ, Ναγκόρνο-Καραμπάχ). Το δεύτερο θέμα σχετικά με τα ξενικά κύρια ονόματα είναι στο θέμα της μεταγραφής τους, εφόσον αυτή είναι επιθυμητή και αποφασιστεί. Υπάρχουν δύο τάσεις μεταγραφής σύμφωνα με το Διοργανικό εγχειρίδιο: αυτή της απλογράφησης και αυτή της αντιστρεψιμότητας. Η πρώτη είναι αυτή που συνιστά το εγχειρίδιο και αυτή που τηρήθηκε κατά τη μετάφραση των υποθέσεων της συγκεκριμένης εργασίας. Σύμφωνα με αυτή, κατά τη διαδικασία της μεταγραφής επιδιώκεται (και για τα ανθρωπωνύμια, αλλά και για τα τοπωνύμια) αφενός η κατά το δυνατόν ακριβής απόδοση της προφοράς τους και αφετέρου η απλούστερη γραφή τους στα ελληνικά.

5.6 Συντομογραφίες

Συντομογραφίες θεωρούνται οι συντομευμένες μορφές κοινών λέξεων ή φράσεων, σύμφωνα με το Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων. Χρησιμοποιούνται με μέτρο, οπότε δε συναντώνται πολλές αυτού του είδους στα εξεταζόμενα μεταφράσματα. Επίσης, μπαίνει τελεία μετά από κάθε γράμμα που αντιστοιχεί σε ξεχωριστή λέξη εντός της συντομογραφίας. Τα κυριότερα παραδείγματα συντομογραφιών που βρίσκονται στα εν λόγω κείμενα και οι σημασίες τους είναι τα εξής: βλ. – βλέπε, αριθ. – α (από τη στιγμή που ο αύξων αριθμός της νομοθετικής πράξης προηγείται του έτους), εκ. – εκατοστά. Επιπλέον, οι όσες ξενόγλωσσες συντομογραφίες υπάρχουν γράφονται όπως στην ξένη γλώσσα μεταφραζόμενες, βέβαια, στα ελληνικά. Τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι τα a.m. και p.m. της αγγλικής που μεταφράζονται και γράφονται αντίστοιχα στα ελληνικά ως π.μ. και μ.μ.

5.7 Αρκτικόλεξα

Τα αρκτικόλεξα ορίζονται στο Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων ως τα λεκτικά σύνολα που σχηματίζονται από τα αρχικά γράμματα ή τις αρχικές συλλαβές λέξεων. Το εγχειρίδιο τονίζει πως σε περίπτωση χρήσης αρκτικόλεξου είναι απαραίτητο να κλειστεί εντός παρενθέσεων την πρώτη φορά καταγραφής του δίπλα από την πλήρη ονομασία του και στη συνέχεια να αντικαθιστά την τελευταία χωρίς φυσικά παρενθέσεις. Επίσης, η απόφαση για το αν τα ξενόγλωσσα αρκτικόλεξα θα μεταφερθούν αυτούσια στο μετάφρασμα ή αν θα μεταφραστούν στα ελληνικά, δημιουργώντας ένα νέο ισοδύναμο αρκτικόλεξο, εναπόκειται στην κρίση και επιθυμία

του εκάστοτε μεταφραστή. Αυτά αναφέρει και το βιβλίο «Νομική Γλώσσα – Νομική Ορολογία» των κ. Βαλεοντή και Κριμπά. Εκεί καταγράφεται η διαδικασία δημιουργίας ενός νέου αρκτικόλεξου στη νεοελληνική γλώσσα: σχηματισμός της ελληνικής πλήρους μορφής, δηλαδή δημιουργία του ισοδύναμου ελληνικού όρου και στη συνέχεια σχηματισμός του ελληνικού αρκτικόλεξου. Με άλλα λόγια, θεωρούν πως για την απόδοση των ελληνικών αρκτικόλεξων πρέπει να ακολουθούνται οι αντίστοιχοι κανόνες της νεοελληνικής γλώσσας. Ο βασικός κανόνας είναι πως τα αρκτικόλεξα γράφονται με όλα τα γράμματα κεφαλαία και χωρίς τελείες σε αντίθεση με τις συντομογραφίες, ενώ τονίζονται στην τελευταία ή προτελευταία προφερόμενη συλλαβή. Επίσης, το γεγονός πως δεν έχουν διαφορετικό τύπο στον πληθυντικό αριθμό, ενώ έχουν γένος, αριθμό και πτώση ίδια με εκείνα της αντίστοιχης πλήρους μορφής. Στα μεταφράσματα των υποθέσεων στην εργασία περιορίστηκε η χρήση τους, καθώς αυτή είναι και η σύσταση τού εγχειριδίου, πέραν των υποχρεωτικών αρκτικόλεξων. Στην υπόθεση 2 και στο σημείο 7 αναφέρεται για πρώτη φορά το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαιοσύνης (ΑΣΔ), ενώ στη συνέχεια αναφέρεται αρκετά συχνά με το αρκτικόλεξό του. Τέλος, αξίζει αναφοράς πως στην υπόθεση 4 συναντώνται αρκετά αρκτικόλεξα και πιο συγκεκριμένα στο σημείο 2. Δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα σχηματισμού νέων ισοδύναμων αρκτικόλεξων στα ελληνικά είναι τα εξής: α. ΔΠΑΓ Αρμενίας (Δημόσια Πληροφόρηση και Ανάγκη για Γνώση) και β. Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΚΠΔΑ). Τα πρωτότυπα αρκτικόλεξα από την αγγλική γλώσσα ήταν τα εξής: α. PINK (Public Information and Need of Knowledge) και β. European Human Rights Advocacy Centre (EHRAC). Στη διαδικασία σχηματισμού των αντίστοιχων ισοδύναμων ελληνικών αρκτικόλεξων μεταφράστηκαν οι αγγλικές πλήρεις μορφές σε αντίστοιχες ισοδύναμες ελληνικές. Στη συνέχεια, χωρίς κάτι επιπρόσθετο, το ελληνικό αρκτικόλεξο εκπορεύτηκε από την νέα ελληνική πλήρη μορφή του. Τέλος, όσον αφορά στα γένος, αριθμό και πτώση τους, τηρήθηκαν στο μετάφρασμα όσα όρισαν και πρότειναν ως κανόνες οι Βαλεοντής και Κριμπάς στο προαναφερθέν βιβλίο τους.

5.8 Αριθμοί – Νομίσματα

Το Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων αναφέρει ορισμένους κανόνες όσον αφορά στους αριθμούς, τις ημερομηνίες και ώρες καθώς και όσον αφορά στα νομίσματα και τους κωδικούς ISO τους που υπάρχουν στα ειδικά κείμενα,

συμπεριλαμβανομένων και των νομικών, που μας ενδιαφέρουν άμεσα σε αυτή την εργασία. Θα ακολουθήσει παράθεση συγκεκριμένων κανόνων του εγχειριδίου με κριτήριο το ποιοι από αυτούς εφαρμόζονται στα υπό εξέταση μεταφράσματα της εργασίας με τα αντίστοιχα – αντλούμενα από τις εν λόγω υποθέσεις – παραδείγματά τους.

α. Χρησιμοποιούνται πάντα απόλυτα αριθμητικά – που γράφονται με αριθμούς και όχι ολογράφως – για τη δήλωση των άρθρων και των παραγράφων των νομικών πράξεων (υπόθεση 4, σημείο 1: τα άρθρα 3,8,13 και 14 της Σύμβασης). Επιπρόσθετα, κάνοντας αναφορά σε ένα ακόμα συγκεκριμένο παράδειγμα από τα μεταφράσματα, τα αριθμητικά μεγέθη γράφονται επίσης με αριθμούς και όχι ολογράφως σε διαστήματα που χωρίζονται με παύλα (υπόθεση 1, σημείο 30: στις παραγράφους 25-40 της απόφασης).

β. Χρησιμοποιούνται απόλυτα αραβικά αριθμητικά σε όλο το εύρος και των τεσσάρων κειμένων-μεταφρασμάτων, καθώς αυτός ο κανόνας τηρείται και στο πρωτότυπο. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω αριθμητικά εισάγουν τα λεγόμενα σημεία τού κειμένου.

γ. Από τη στιγμή που τα κείμενα αυτά δεν δημοσιεύονται από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στην οποία περίπτωση θα έπρεπε οι ακέραιοι αριθμοί να χωρίζονται ανά τρία ψηφία με σταθερό κενό διάστημα και όχι με τελεία ή κόμμα) χρησιμοποιούνται στην καταγραφή των ακέραιων αριθμών τελείες ανά διαστήματα τριών ψηφίων, όπως συμβαίνει ευρέως στην ελληνική γλώσσα (υπόθεση 4, σημείο 47: υλικές ζημιές ύψους 3.227.563 αρμένικων δραμιών).

δ. Η διάκριση μεταξύ των τύπων «μια» και «μία», δηλαδή μεταξύ του άτονου τύπου, ο οποίος χρησιμοποιείται ως αόριστο άρθρο, και του τονισμένου τύπου που χρησιμοποιείται ως αριθμητικό εντοπίζεται και στα κείμενα τής εργασίας. Συγκεκριμένα, ο άτονος τύπος «μια» εντοπίζεται χαρακτηριστικά στην υπόθεση 1 και στη σημείο 9, όπου αναφέρεται ως «Σε μια απροσδιόριστη ημερομηνία...». Ο τύπος αυτός είναι φανερά το αόριστο άρθρο, στο οποίο συμπέρασμα συντείνουν και τα συμφραζόμενα, ειδικότερα η χρήση τού επιθέτου «απροσδιόριστη», που τονώνει την έννοια τής αοριστίας.

ε. Οι ημέρες και τα έτη γράφονται κατά κανόνα με αριθμούς, σε αντίθεση με τον μήνα που αναφέρεται πάντοτε ολογράφως. Για τη δήλωση της ημέρας χρησιμοποιείται κατά κανόνα το άρθρο «τις», αν και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και το άρθρο «την». Ο

τελευταίος κανόνας επιβάλλεται όταν πρόκειται να γίνει αναφορά στην πρώτη ημέρα του μήνα. Τέλος, τονίζεται πως τα τρία τελευταία ψηφία των ετών δεν χωρίζονται προφανώς ποτέ ούτε με κενό διάστημα ούτε με τελεία. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα εξής: υπόθεση 2, σημείο 6: Στις 9 Φεβρουαρίου 2016 και υπόθεση 1, σημείο 24: Την 1^η και την 16^η Μαρτίου 2016.

στ. Όσον αφορά στις ώρες, το Διοργανικό εγχειρίδιο τονίζει πως πρέπει να προτιμάται το εικοσιτετράωρο έναντι του δωδεκάωρου συστήματος. Επίσης, μεταξύ του αριθμού που εκφράζει τις ώρες και του αριθμού που εκφράζει τα λεπτά μπαίνει τελεία ή διπλή τελεία. Στον τελευταίο κανόνα, ο μεταφραστής πρέπει να ακολουθεί και να αποτυπώνει στο μετάφρασμά του ό,τι έχει το πρωτότυπο κείμενο. Στα εν λόγω πρωτότυπα κείμενα, χρησιμοποιείται η τελεία και όχι η διπλή τελεία. Επομένως, τα παραδείγματα που παρατίθενται έχουν ως εξής: υπόθεση 3, σημείο 10: Από τις 02.55 έως τις 03.30 π.μ.

ζ. Παρόλο που η βασική γενική οδηγία του Διοργανικού εγχειριδίου είναι στις νομικές πράξεις να χρησιμοποιείται ο κωδικός ISO όταν η νομισματική μονάδα που συνοδεύεται από ποσό είναι το ευρώ, στην ελληνική γλώσσα όλες οι νομισματικές μονάδες γράφονται κατά κανόνα ολογράφως ακόμα κι αν συνοδεύονται από ποσό. Επίσης, η χρήση του συμβόλου του ευρώ (€) τείνει να αποφεύγεται και να χρησιμοποιείται μόνο στις γραφικές παραστάσεις. Επομένως, αναγράφεται ολογράφως η νομισματική μονάδα, ενώ προστίθεται ο κωδικός ISO, τοποθετούμενος, φυσικά, μετά τον αριθμό και την πλήρως γραμμένη νομισματική μονάδα, κατά την πρώτη αναφορά που γίνεται στην εκάστοτε νομισματική μονάδα. Συγκεκριμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφοράς ποσών και νομισματικών μονάδων στα εξεταζόμενα μεταφράσματα αποτελούν τα εξής: υπόθεση 1, σημείο 26: βλάβης ύψους 120.000 γεωργιανών λάρι [GEL – περίπου 34.000 ευρώ (EUR)] και υπόθεση 3, σημείο 13: χρωστούσε 6.000 αρμενικά δράμια [AMD – περίπου 11 ευρώ (EUR)].

5.9 Μετάφραση όρων και λέξεων-φράσεων

Υπόθεση 1: ΥΠΟΘΕΣΗ Α ΚΑΙ Β ΚΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Σημείο 1: «συνεναγόμενου»: η λέξη που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο είναι η «respondent». Η λέξη εναγόμενος αποτελεί χαρακτηριστικό όρο σε νομικά κείμενα, καθώς είναι γνωστή η διάκριση μεταξύ ενάγοντος και εναγόμενου, κατηγορου και κατηγορούμενου. Στο εν λόγω κείμενο, αφού, όπως αναφέρθηκε πριν, στο Ευρωπαϊκό

Δικαστήριο εκδικάζονται προσφυγές ιδιωτών κατά άλλων ιδιωτών, αλλά και κρατών ταυτόχρονα, κρίθηκε αναγκαία η προσθήκη του προσθετικού «συν». Με άλλα λόγια, οι δύο προσφεύγοντες κατηγορούν τον Ν, τον δολοφόνο αστυνομικό, αλλά συνάμα και το κράτος της Γεωργίας.

«ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ»: αποτελεί μία συνήθη έκφραση στα νομικά κείμενα για τη μετάφραση τού «THE FACTS», όπως μαρτυρούν και εμπειρικά άλλες επίσημες μεταφράσεις αποφάσεων τού Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Σημείο 4: ολόκληρη η περίοδος που περιέχεται στο σημείο 4, η οποία υπάρχει και στις τέσσερις υποθέσεις που μεταφράζονται στην παρούσα εργασία, χρησιμοποιείται αυτούσια, σύμφωνα και με άλλες παρόμοιες επίσημες μεταφράσεις του Δικαστηρίου αυτού.

Σημείο 8: «συχνής»: το πρωτότυπο χρησιμοποιεί τη λέξη «regular». Η εύκολη μετάφραση αυτής της λέξης στα ελληνικά είναι ο όρος «τακτική». Παρόλα αυτά, θεωρείται πιο εύληχη και συνήθης φράση η «συχνή κακοποίηση» από την «τακτική κακοποίηση».

Σημείο 10: «αδικαιολόγητη κλήση της αστυνομίας»: η έκφραση που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο είναι «wasting police time», η οποία μεταφράζεται κατευθείαν ως «σπατάλη χρόνου της αστυνομίας». Η τελευταία έκφραση ξενίζει στον ομιλητή της ελληνικής γλώσσας, επομένως χρειάστηκε να τροποποιηθεί η έκφραση ώστε να είναι κάτι που είναι γραμματικά σωστό, αλλά να ηχεί και ωραία στα αυτιά του Έλληνα ομιλητή. Με μία μικρή παραλλαγή, ο «χρόνος της αστυνομίας» γίνεται η «κλήση των αστυνομικών».

Σημείο 15: «Αστυνόμου Β΄»: Ο βαθμός της Γεωργιανής Αστυνομίας που αναφέρει το πρωτότυπο είναι ο «senior police lieutenant». Ο αμέσως αντίστοιχος όρος στα ελληνικά είναι ο βαθμός του πρωθυπολοχαγού. Καθώς αυτός ο βαθμός έχει καταργηθεί και πλέον δεν υφίσταται στην ιεραρχία της Ελληνικής Αστυνομίας, κρίθηκε απαραίτητο να βρεθεί ο πιο κοντινός βαθμός σε αυτόν, ώστε να θεωρηθεί ισοδύναμος. Αν παρατηρήσουμε τα διακριτικά τού «senior police lieutenant», αυτά έχουν ως βασικό χαρακτηριστικό τα τρία αστέρια. Τα διακριτικά του βαθμού τού «Αστυνόμου Β΄» περιέχουν και αυτά τρία αστέρια, οπότε επιλέχθηκε αυτός ως ισοδύναμος.

Σημείο 17: «την κυνήγησε»: στο συγκεκριμένο σημείο, το πρόβλημα είναι πως η λέξη «stalked» που εμπεριέχει το πρωτότυπο δεν έχει αντίστοιχο άμεσο όρο στα ελληνικά. Επομένως, χρειαζόταν να βρεθεί ένας όρος που να εμπεριέχει τα χαρακτηριστικά του αγγλικού όρου, ώστε να θεωρηθεί ισοδύναμος. Η λέξη που επιλέχθηκε είναι το «κυνήγησε», διότι οι λέξεις «παρακολούθησε» ή «παραμόνευσε» δεν ενέχουν τη συναισθηματική φόρτιση και την εμμονή που χαρακτηρίζει την πρώτη και ταυτόχρονα το υποκείμενο της ενέργειας.

Σημείο 18: «πυροδοτήσει την οργή του»: η άμεση μετάφραση τής πρωτότυπης έκφρασης «trigger for his rage» είναι η εξής «χρησιμεύσει ως έναυσμα για την οργή του». Είναι προτιμότερη η λέξη «πυροδοτώ», η οποία είναι πιο ταιριαστή στα δεδομένα τής ελληνικής γλώσσας, ενώ βρίσκεται στο ίδιο μήκος κύματος με τη λέξη «πυροβολώ» που ακολουθεί λίγο αργότερα στο κείμενο.

«την είχε πυροβολήσει»: η πρωτότυπη έκφραση είναι η «used a gun on her», η οποία μεταφράζεται άμεσα ως «είχε χρησιμοποιήσει το όπλο πάνω της». Παρόλα αυτά, η τελευταία έκφραση δεν θεωρείται δόκιμη για την ελληνική γλώσσα, καθώς δεν υπάρχει εξοικείωση του κοινού με αυτή. Επιλέχθηκε μια άμεση και λιτή έκφραση, η οποία συνοψίζει την ουσία της έκφρασης.

Σημείο 19: «σποραδική ψυχική διαταραχή»: όπως και πριν, η πρωτότυπη έκφραση είναι «episodic mental disorder» και μεταφράζεται κατευθείαν ως «επεισοδιακή ή παροδική ψυχική διαταραχή». Ο δύο όροι που χρησιμοποιούνται στην απευθείας μετάφραση δεν είναι τόσο συχνοί στον προσδιορισμό των ψυχικών διαταραχών. Αντίθετα, είναι αναγκαίο για έναν όρο που θα αποτυπώνει την κατά τόπους και καιρούς εμφάνιση τής ψυχικής διαταραχής.

Υπόθεση 2: ΥΠΟΘΕΣΗ GLOVELI ΚΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Σημείο 1: «προσφυγής σε δικαστήριο»: στο πρωτότυπο κείμενο αναφέρεται ως «access to a court» και η άμεση μετάφραση του είναι «πρόσβασης σε δικαστήριο». Ο επιθυμητός όρος στο συγκεκριμένο σημείο, όμως, είναι αυτός της νομικής πράξης που δικαιούται η προσφεύγουσα. Η έκφραση «έχω πρόσβαση στο δικαστήριο» δεν αποτελεί νομική πράξη, επομένως επιλέγεται η χρήση του όρου «προσφυγή», που αποτελεί και την ουσία της νομικής αυτής υπόθεσης γενικά.

Σημείο 6: «εισαγωγή»: ο πρωτότυπος όρος «admission» έχει ως βασικές μεταφράσεις την συνήθη «παραδοχή» και την πιο λόγια «εισδοχή». Στην ελληνική γλώσσα, όμως, όταν αναφερόμαστε σε περιπτώσεις διορισμού ή «περάσματος» σε μία επαγγελματική ή ακαδημαϊκή σχέση προτιμούμε τον όρο «εισαγωγή».

Σημείο 9: «έντυπα βαθμολογίας»: στο πρωτότυπο κείμενο αναφέρονται ως «score sheets», έκφραση που αυτόματα μεταφράζεται ως «φυλλάδια βαθμολογίας». Στην ελληνική γλώσσα, όμως, υπάρχει μια σαφής διάκριση μεταξύ της λέξης «φυλλάδιο» που ακούγεται απλή και ανεπίσημη και της λέξης «έντυπο» που θεωρείται πιο ουδέτερη και, άρα, κατάλληλη για επίσημα κείμενα.

Σημείο 11: «μαγνητοσκόπηση τηλεοπτικής δήλωσης»: η έκφραση στο πρωτότυπο κείμενο είναι η «recording of a televised statement» που μεταφράζεται απευθείας ως «καταγραφή τηλεοπτικής δήλωσης». Η χρήση του όρου «καταγραφή» θεωρείται πιο γενικόλογη και αφηρημένη. Από τη στιγμή που γίνεται συγκεκριμένη η αναφορά σε αυτή τη δήλωση και τονίζεται πως ήταν τηλεοπτική, είναι σημαντική η χρήση ενός εξίσου συγκεκριμένου όρου, όπως είναι ο όρος «μαγνητοσκόπηση» σε αντίθεση με τον όρο «μαγνητοφώνηση», για παράδειγμα.

Υπόθεση 3: ΥΠΟΘΕΣΗ NANA MURADYAN KATA ARMENIAS

Σημείο 18: «σημάδι απολίνωσης», «μηχανικής ασφυξίας»: Οι όροι στο πρωτότυπο κείμενο είναι «ligature mark» και «mechanical suffocation». Η συγκεκριμένη περίπτωση είναι από τις λίγες σε αυτά τα κείμενα που υπάρχει ειδική ορολογία πέραν της νομικής. Οι συγκεκριμένοι είναι ειδικοί και συγκεκριμένα ιατρικοί όροι, καθώς αναφέρονται από τον ιατροδικαστή που εξέτασε το πτώμα του γιου της προσφεύουσας.

Υπόθεση 4: ΥΠΟΘΕΣΗ OGANEZOVA KATA ARMENIAS

Σημείο 13: «πραγματογνώμωνων»: η λέξη που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο κείμενο είναι «forensic experts». Στο συγκεκριμένο σημείο οι δύο πιθανές μεταφράσεις είναι «εμπειρογνώμονες» και «πραγματογνώμονες». Επιλέγεται η δεύτερη, διότι είναι το ιδιαίτερο ύφος του επαγγέλματος του, κατά το οποίο ο ειδικός καλείται να εξετάσει μια κατάσταση, να δώσει τη γνώμη του καθώς και να εκτιμήσει την έκταση μιας ζημιάς και το κόστος της αποκατάστασής της.

Σημείο 36: «εγγυηθεί η ασφάλειά τους»: η πρωτότυπη έκφραση «their own safety be ensured» μεταφράζεται απευθείας ως «διασφαλιστεί η ασφάλειά τους». Προφανώς, εκτός του ότι αποτελεί πλεονασμό, μία τέτοια έκφραση δεν είναι καθόλου εύηχη στον ομιλητή της ελληνικής. Επομένως, επιλέχθηκε η συνώνυμη λέξη «εγγυηθεί» που ακούγεται και προφέρεται καλύτερα.

Σημείο 39: «αντιπρόεδρος της Βουλής»: ο τίτλος που αναφέρει το πρωτότυπο είναι ο «Deputy Speaker of the National Assembly» που μεταφράζεται άμεσα ως «αντιπρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης». Καθώς ο τελευταίος όρος στα ελληνικά θεωρείται απαρχαιωμένος και ο πλέον χρήσιμος τη δεδομένη στιγμή είναι ο όρος «Βουλή» ή «Ολομέλεια», επιλέχθηκε ο πρώτος από αυτούς ως ο πιο κοντινός στην ελληνική πραγματικότητα.

6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως αποδείχθηκε ανωτέρω, το πρωτότυπο κείμενο είχε αρκετά σημεία ειδικής γλώσσας και ειδικής ορολογίας, συγκεκριμένα νομικής φύσης, καθώς και σε ελάχιστα σημεία άλλου τύπου ειδικές γλώσσες, όπως, για παράδειγμα, ιατρικής φύσης. Στο θέμα αυτό βοήθησε πλήρως το ηλεκτρονικό αρχείο παλαιότερων υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τις επίσημες μεταφράσεις του στα ελληνικά καθώς και το eTranslation, η πλατφόρμα αυτόματης μηχανικής μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με άλλα νομικά λεξικά. Οι δευτερεύοντες προβληματισμοί, που επιλύθηκαν με τη βοήθεια του Διοργανικού εγχειριδίου σύνταξης κειμένων, σχετίζονταν με τυπικές μεταφορές σημείων στίξης, γραμματικών τύπων, αλλά και συντακτικού. Το ύφος του πρωτότυπου κειμένου διατηρήθηκε πλήρως στο μετάφρασμα, όπως και γενικά, οι αναφερθείσες πληροφορίες, τα γεγονότα και οι διαδικασίες που περιγράφηκαν και αναφέρθηκαν. Το πρωτότυπο κείμενο, επίσης, περιείχε ορισμένους ιδιωματισμούς ή όρους τής αγγλικής καθημερινής γλώσσας, που κατέστησαν τη μεταφορά και την απόδοσή τους στα ελληνικά προβληματική και πολύπλοκη ορισμένες φορές. Παρόλα αυτά, με τις γενικές γνώσεις που έχει ο οποιοσδήποτε μητρικός ομιλητής της ελληνικής γλώσσας σε συνδυασμό με τη βοήθεια νεοελληνικών λεξικών είναι εύκολη η κατά το δυνατόν σωστή μετάφραση και μεταφορά αυτών των όρων και εκφράσεων.

7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Europa, *Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων*. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://publications.europa.eu/code/el/el-000100.htm> (τελευταία πρόσβαση στις 21/1/2023).

Βαλεοντής, Κ. και Κριμπάς, Π. (2014). *Νομική γλώσσα, νομική ορολογία - Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.